Nr. 2 LUTY 1992

Majster...

selber machen

NOWOŚĆ
18.000 zł

dla abonentów:

Super szansa

100 kompletów miarek do wygrania! strona 2

- Meble dostosowane do skośnych ścian
- Tak obniżysz koszty ogrzewania

Wiejskie łóżko

kolorowo pomalowane

TWOJE NOWE PODDASZE

100 kompletów miarek do wygrania!

Warto zaprenumerować czasopismo Majster...

W miesięczniku ***Majster...*** można znaleźć fachowe porady dla majsterkowiczów, informacje oraz ciekawe projekty do samodzielnegonania w domu lub ogrodzie. Jeśli pragną Państwo regularnie otrzymywać nasze pismo, proponujemy jego prenumeratę.

Kto teraz zaprenumeruje czasopismo ***Majster...*** ma dodatkowo szansę wygrania jednego ze 100 kompletów miarek, które zostaną rozlosowane wśród abonentów zarejestrowanych do końca lutego 1992. Jeśli chciałaby Pani / chciałby Pan wykorzystać tę szansę, trzeba się szybko zdecydować! Dzięki prenumeracie otrzymacie Państwo każdy numer naszego pisma.

Czasopismo ***Majster...*** możecie Państwo oczywiście u nas zamówić lub zaprenumerować.

Jak? Bardzo prosto: wypełniając załączoną do niniejszego numeru kartę i wysyłając ją do nas na adres:

Jahr Verlag Sp. z o. o.
00-814 Warszawa
ul. Miedziana 7

Prenumerata zapewnia regularną dostawę czasopisma! Koszty przesyłki pokrywa wydawnictwo!

Czasopismo ***Majster...*** zamówić można za okazyjną cenę 18.000 zł, łącznie z kosztami przesyłki, np. za 3 numery za 54.000 zł.

Jeżeli karta do zamówienia prenumeraty, z jakichkolwiek przyczyn, nie znajduje się w tym zeszycie, prosimy do nas napisac. Brakującą kartę dostarczymy pocztą.

SPIS TREŚCI

MIESZKANIE NA PODDASZU

STRYCH, PODDASZE – TO MIEJSCE JEST CZĘSTO NIE WYKORZYSTANE. MAŁY WŁASNY KĄCIK POD STROMYM DACHEM – JAKIEŻ TO ROMANTYCZNE! PRZEDSTAWIAMY POMYSŁY NA ZAGOSPODAROWANIE TEJ NIEWIELKIEJ PRZESTRZENI. BO PRZECIEŻ – MAŁE JEST PIĘKNE.

Ściany pokoju na poddaszu zwężają się ku górze aż po samą kalenicę. Belkowanie poprzeczne może pozostać na wierzchu. Jeśli wykończenie elementów drewnianych będzie estetyczne, a dom lub mieszkanie nie pozbawione jedynego koniecznego magazynu, możemy wtedy urządzić przestronne i przytulne pokoiki na poddaszu.

Zdjęcie: Velux, Hamburg; Osmo-Holz, Münster

Przez okna umieszczone w skośnym dachu wpada więcej światła, niż przez typowe. Ich powierzchnia powinna wynosić co najmniej 10% powierzchni mieszkalnej. Planując szereg okien mających wspólną framugę należy zwrócić się o poradę fachowca. Naturalnie mniej doświadczeni majsterkowicze powinni wogóle powierzyć wbudowanie okien specjalistom. Na poddaszu znajdzie się jeszcze wiele pracy do samodzielnego wykonania – przy wykończeniu okien i urządzaniu wnętrza.

Krokwie i belki stropowe są częściowo widoczne. Jest to możliwe jedynie wtedy, gdy między krokwiami jest wystarczająco dużo miejsca na warstwę izolacyjną oraz przestrzeń wentylacyjną.

CIEKAWE POMYSŁY

PODDASZE MOŻNA URZĄDZIĆ NA WIELE SPOSOBÓW. ZWYKŁA BOAZERIA ORAZ INNE WYRAFINOWANE ROZWIĄZANIA.

Na dole: salonik lub jak kto woli pokój dziecinny. Ścianki wysokości 80 do 100 cm zakrywają rury i przewody instalacyjne oraz umożliwiają ustawienie mebli.

U góry: na poddaszu jest możliwe także wybudowanie łazienki, trzeba tylko użyć odpowiednich materiałów. Solidna, szczelna podłoga (wylewka betonowa lub sucha posadzka) po nałożeniu warstwy kleju może stać się bardzo dobrym podkładem dla różnego rodzaju płytek. Nawet cienkie ściany można pokryć glazurą. Rury wodociągowe i kanalizacyjne ukrywamy w ścianie, zmieści się tam również szafa wnękowa, którą możemy zbudować sami. Całość imponuje przestronnością i elegancją.

Z prawej: do wykończenia wnętrza adaptowanego strychu nie musimy kupować drogiego drewna. Możemy zastosować płyty gipsowe, które ze względu na łatwość montażu i estetyczny wygląd są lubiane przez majsterkowiczów.

U góry: jeszcze jeden pomysł na urządzenie łazienki na strychu. Pozorne powiększenie tego małego pomieszczenia uzyskuje się przez wstawienie lustrzanej ścianki. Okna powinny znajdować się w takim miejscu, by można je było otwierać lub umyć bez wchodzenia do wanny.
Z lewej: ściany pokryte boazerią. Boazeria będzie równa, jeśli belki pod spodem zostaną równo ułożone. Zwróćmy uwagę na jednakowe odstępy między listwami.

KOMFORT NA PODDASZU

Pod dachami wielu domów można znaleźć jeszcze dużo miejsca, aby urządzić tam przytulne mieszkanie. Jednak ci, którzy zdecydują się na to muszą najpierw uszczelnić i ocieplić poddasze. Postaramy się pokazać jak to zrobić.

Atmosferę mieszkalną na poddaszu można uzyskać dopiero wówczas, gdy jest prawidłowo izolowane. Wtedy zyskujemy doskonałe pomieszczenie, jak dowodzą tego prezentowane zdjęcia. Istnieje wiele sposobów ocieplenia ścian i stropów poddasza.

Zdjęcie: Peter Adams – sofa, dywan: Treibholz, lampy: MAGAZIN; stół: Extra Mobler

Pajęczyna z kilku dziesiątków lat, kilkucentymetrowa warstwa kurzu na podłodze to bardzo częsty widok na poddaszu wielu domów. Pozostają one w zapomnieniu nieraz bardzo długi czas. A przecież mogłyby spełniać doskonale funkcje mieszkalne. Gdyby wszystkie pomieszczenia pod dachami domów adaptować w na mieszkania, sytuacja dla oczekujących na nie byłaby znacznie lepsza. Chociażby tylko z tego powodu warto uważniej przyjrzeć się naszym strychom.

Jest jednak jeszcze co najmniej jeden powód: otóż kto urządzi sobie mieszkanie pod stromo opadającym dachem i wyposaży je w stylowe meble może zyskać wspaniały, nietypowy salon przepełniony atmosferą komfortu i swobody.

Pierwszym krokiem do osiągnięcia tego celu jest izolacja poddasza, która utrudni przenikanie zimna i będzie chroniła przed gorącym słońcem. Wykonanie jej wymaga jednak dokładności i dobrej znajomości materiałów. Bowiem zła izolacja może prowadzić nie tylko do „gęsiej skórki" mieszkańców lecz także do nienaprawialnych szkód w trwałości substancji budynku i konstrukcji dachowej. Niefachowe wy-

JAK UNIKNĄĆ SZKÓD?

Zimne miejsca na ścianach prowadzą do grzybienia tynków

konanie izolacji może doprowadzić do wigoci , gnicia belek i poszycia dachu oraz pleśnienia ścian i tynków.

Powstanie takich szkód wiąże się z punktem odtajania znajdującym się w każdym murze w tym miejscu, gdzie przy minusowych temperaturach na zewnątrz panuje temperatura 0°C przechodząc do ogrzanego pomieszczenia. Tutaj właśnie następuje kondensacja pary wodnej, która może prowadzić do nieodwracalnych szkód.

Dlatego kluczem do wykonania dobrej izolacji jest właściwe przewietrzenie, czyli obszar za warstwą izolacyjną, gdzie stale przepływa świeże powietrze.

Zapobieganie zimnym miejscom na ścianach

Niebezpiecznym zjawiskiem, na które należy zwrócić baczną uwagę są zimne miejsca w ścianach. Gdy w płaszczu izolującym są luki np. z powodu przebiegających przewodów instalacyjnych lub kanalizacyjnych itp., które nie są wystarczająco dobrze otulone, w miejscach tych zimno przenika, aż do wewnętrznej warstwy ściany w mieszkaniu. Tutaj właśnie następuje kondensacja pary wodnej – początkowo zupełnie niewidocznej. Dopiero czarne plamy grzybów na ścianie uwidoczniają w nieprzyjemny sposób nieodpowiednią izolację. Dlatego bardzo ważne jest prawidłowe przygotowanie do każdego etapu adaptacji strychu. „Majster...” proponuje zapoznanie się z najważniejszymi materiałami i metodami wykonania izolacji.

Otulina utkana z włókna

Wełny mineralne produkowane są na bazie szkła lub kamienia. Najbardziej rozpowszechnioną, watę szklaną, uzyskuje się z piasku kwarcowego, sody i wapna, które miesza się w temperaturze około 1000°C. Płynna masa wdmuchiwana jest przez

Lekka pianka z poliestru

Podstawowym materiałem systemu uszczelniającego Styrotect S jest Styropor. Użyliśmy go do izolacji poddasza i pokazujemy go na następnych stronach. Materiałem wyjściowym jest poliester, z którego wykonuje się: pojemniczki na jogurty, szkła do okularów, wnętrza lodówek itp. Ten właściwie sztywny materiał rozpulchniany jest węglowodorem tak, że zwięk-

cienkie dysze. Powstające włókna tkają watę. Materiał ten często jest oferowany z aluminiową folią, która stanowi zaporę dla wilgoci. Nieosłonięte maty trzeba dodatkowo zabezpieczyć. **Wada:** zbyt mała sztywność – odstęp dla przewietrzania musi być większy. **Parametry:** współczynnik przenikania ciepła k = 0,30 (warstwa grubości 14 cm). Cena 1m² około 10 marek.

a szklanego

sza swą objętość ok. 50 razy – Styropor w 98% składa się z powietrza. To sprawia, że jest idealnym materiałem izolacyjnym. **Wada:** W ograniczonym stopniu tłumi hałas. **Parametry:** współczynnik przenikania ciepła k płyty o grubości 14 cm wynosi 0,27. Cena 2 m³ 140 marek, czyli około 20 marek za m².

Makulatura jako izolacja przed zimnem

Isofloc to nazwa materiału, który w 100% wykonany jest ze starych gazet. Oferowany jest w 15-kilogramowych workach. Sól borowa sprawia, że jest on niepalny, stabilny, sztywny, i odporny na szkodniki. Może on służyć jako wzorzec materiału ekologicznego. Isofloc jest wdmuchiwany specjalnym przyrządem w ustrój dachowy. Wnika w najdrobniejsze szczeliny stwarzając w ten sposób doskonałą warstwę izolacyjną.
Wada: majsterkowicz może wykonać jedynie prace przygotowawcze. Resztę należy powierzyć specjaliście.
Parametry: współczynnik przenikania ciepła k = 0,27 przy 14 cm warstwie. Cena 250 marek za m³ to nie mały koszt, ponadto nie wszędzie można ten materiał kupić.

Współczynnik przenikania ciepła k

Współczynnik k określa tzw. przenikalność cieplną materiałów i elementów ścian, z których zbudowany jest budynek. Wzór na ten współczynnik obliczył na przełomie wieków austriacki fizyk i termodynamik Ludwik Boltzmann. Wartość współczynnika przenikania ciepła zmniejsza się wraz ze wzrostem właściwości izolacyjnych.

■ Pomieszczenia ochładzają się nie tylko w wyniku przenikania ciepła przez ściany, lecz także w wyniku przewietrzania oraz w miejscach niewłasciwej izolacji. Jeśli podmuchy wiatru przenikają poprzez szpary do wnętrza domu, nie pomoże nawet najdoskonalszy materiał izolacyjny o najniższej wartości współczynnika k .

■ Doskonała izolacja jest uwarunkowana najwyższą dokładnością przy wykonywaniu prac. Inaczej nie spełni należycie swego zadania.

Izolacja sztywną pianką: za boazerią znajduje się 14 centymetrowej grubości warstwa styroponu. Listwy poszycia dachu tworzą dystans do dachówek.

Wpust i pióro ułatwiają montaż

Biała pianka
daje się łatwo układać i pasuje
do każdej powierzchni

1 Płyty wypełnią dokładnie odstęp między krokwiami, gdy będą o 1% szersze niż wymiar między krokwiami. Dzięki temu zakleszczą się między nimi i nie powstaną żadne szczeliny

2 Układanie płyt jest bardzo proste dzięki łączeniu ich na wpust i pióro. Odcięty koniec jest początkiem następnego elementu.

3 Wzajemne łączenie elementów jest proste. Płyty muszą być wciśnięte tak, by nie wystawały ponad płaszczyznę krokwi i przesunięte w dół tak, aby wpust wszedł na pióro uprzednio zamontowanej płyty. Wtedy warstwa izolacyjna jest niemal doskonała.

Proponowany sposób izolacji ścian jest prosty, czysty i nie wymaga specjalnych umiejętności oraz nakładu pracy. Płyty tego systemu można układać w nieskończoność. Można je dopasować do dowolnego rozmieszczenia belek konstrukcyjnych (krokwi); są one na tyle sztywne, że nawet przy odstępach 1,5 metra łatwo klinują się między elementami konstrukcji dachowej. Płyty systemu Styrotect S są sztywne i nie odkształcają się oraz – co najważniejsze – są wodoodporne. Dzięki temu nie jest konieczne wykonywanie izolacji uszczelniającej, (która między innymi chroni przed wilgotnieniem warstwy izolującej).

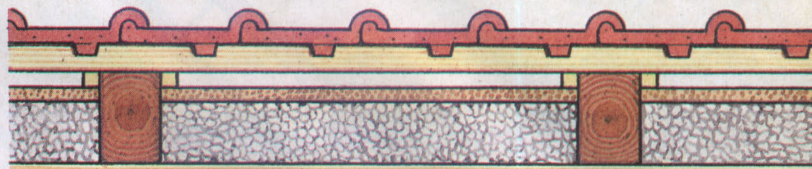
Pomimo to polecamy ułożenie między płytami oraz oszalowaniem ścian folii polietylenowej. Folia pozwoli na dodatkowe uszczelnienie ewentualnych niedokładności i chronić będzie przed przenikliwym wiatrem i wciskającym się kurzem. Natomiast od strony wewnętrznej wykończyć możemy boazerią, panelami, płytami gipsowymi itp. Ważne jest – jak przy każdej izolacji ociepleniowej – przewietrzanie z tyłu warstwy izolacyjnej. W tym przypadku wystarczy odstęp 2 cm. Jeśli pod poszyciem dachu zamierzamy rozpiąć dodatkowo materiał, który mógłby zwisać lekko w dół, powinniśmy zostawić nieco większy odstęp na przewietrzanie – nawet około 4 cm.

Montaż izolacji zaczynamy od dołu

Ocieplenie dachu jest skuteczne tylko wtedy , gdy w obrębie kalenicy i okapu po założeniu izolacji powietrze swobodnie cyrkuluje zapewniając przewietrzanie warstwy ociepląjącej i poszycia dachu.

Układanie płyt rozpoczynamy zawsze od dołu. Pióro musi być skierowane ku górze. Ponieważ przy dokładnym dopasowywaniu płyt nie unikniemy ich przycinania, radzimy przygotować sobie przedtem kartonowy szablon, który będzie odzwierciedlał kąt pochylenia dachu. Przy pomocy takiego szablonu możliwe będzie odpowiednie przycięcie płyt izolacyjnych i dopasowanie ich do każdego fragmentu dachu. Nawet przy zachowaniu największej dokładności i precyzji może się zdażyć, że któreś z przycięć dopasowujących nie uda się. Nie powinniśmy od razu wyrzucać całej płyty, ponieważ powstałe szczeliny możemy wypełnić pianką montażową (np. Compactol). Jeśli chcemy wyjąć którąś z płyt wówczas wkładamy z lewej i z prawej strony przy krokwiach szpachle i lekko uciskając wyciągamy fragment izolacji.

Uszczelnianie materiałem Isofloc: za okładziną ścienną 14 cm warstwa płatków, płyta izolacyjna i 2 cm przewietrzenie.

1 Płyta izolacyjna typu Gotex, przymocowana do desek pułapowych, stanowi tylną ściankę ograniczającą izolację. Można ją wykonać samemu.

2 Fachowca prosimy o radę wtedy, gdy wykończenie wewnętrzne pomieszczenia zbliża się do końca. Pojawi się on u nas z dużą dmuchawą.

3 Za pomocą węża płatki są wdmuchiwane w przegrody ściany. Ważne przy tym jest, aby płatki dokładnie się ułożyły i złączyły.

4 Przykładowa izolacja z płatków, wykonana dla lepszego zobrazowania za płytą z pleksi. Po pewnym czasie płatki spilśniają się, dzięki czemu są bardzo szczelne.

Dmuchawa pomaga uszczelnić poddasze „płatkami"

Szczególnie ekolodzy zachwycają się tym materiałem

Nieodpowiednie uszczelnienie ścian przed wiatrem, zwłaszcza w miejscach eksponowanych, może szybko obniżyć najwyższą wartość współczynnika przenikania ciepła k zastosowanych materiałów. Prawidłowo założony płaszcz izolacyjny z materiału Isofloc gwarantuje dobrą szczelność.

A oto sposób uszczelniania: szare celulozowe płatki (otrzymane ze starego papieru gazetowego) podczas wydmuchiwania strumieniem powietrza wypełniają każdy zakątek, każde załamanie. Ten pomysł na wykorzystanie materiału wtórnego jest starszy niż można przypuszczać – powstał bowiem już 20 lat temu, w Szwecji. W Niemczech metoda ta jest jeszcze rzadko wykorzystywana. Ekolodzy uważają, że zbyt rzadko. Nie tylko z tego powodu, że wykorzystuje się materiał wtórny, ale również dlatego, że te szare płatki posiadają prawie wyłącznie składniki naturalne. Zastosowanie ich jest na tyle proste, że wszystkie prace można wykonać samemu. Producent udziela gwarancji szczelności tylko wówczas, gdy płatki Isofloc zostały umieszczone przez fachowca. Takich specjalistów należy szukać w miejscach, gdzie jest sprzedawany materiał izolacyjny Isofloc.

PORADA

Rozpuszczalniki i środki konserwujące drewno na bazie olejów mogą wejść w reakcję ze Styrotectem „S". Wystarczy jednak odczekać do czasu, gdy wszystko dokładnie wyschnie. W każdym razie należy przestrzegać zaleceń producenta, które zamieszczone są na opakowaniu.

Uszczelnienie materiałem Rollisol: na macie izolacyjnej i pod boazerią jest ułożona folia aluminiowa chroniąca przed wilgocią. Przewietrzenie ma szerokość 4 cm.

Rynkowy przebój
Wełna izolacyjna w belach

Folia aluminiowa chroni izolację wełnianą poddaszy i strychów przed zawilgoceniem.

1 Proste cięcie jest bardzo ważne przy dopasowywaniu zwoju waty szklanej, ponieważ tylko w ten sposób unikniemy przerw między fragmentami izolacji. Najlepiej ciąć piłą rozpłatnicą wzdłuż listwy pomocniczej. Metoda ta zapewnia dokładność.

2 Tackerem przytwierdzamy bez trudności materiał Rollisol do krokwi. Folia aluminiowa wystaje w tym celu kilka centymetrów. Zwoje mają różne szerokości (zdjęcie u dołu).

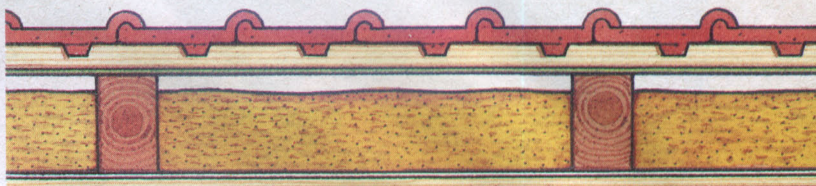
W niektórych regionach Niemiec wełna w zwojach z folią aluminiową ma 30% udziału na rynku materiałów izolacyjnych. Z całą pewnością ten materiał ma największe powodzenie wśród majsterkowiczów. Instalowanie izolacji odbywa się bardzo szybko. Najpierw mierzymy odstęp między krokwiami, następnie określamy długość izolacji i odcinamy odpowiedni kawałek z beli materiału. Zadanie to ułatwiają oznaczenia na zwoju materiału. Pomimo to zalecamy użycie listwy drewnianej przy odcinaniu odpowiedniego odcinka. W każdym przypadku powinniśmy zostawiać około 2 cm zapasu, aby połączenia były szczelne i nie było między nimi najmniejszych przerw i szpar. Następnie izolację wciskamy między krokwie i przymocowujemy zszywkami za pomocą specjalnego pistoletu (tzw. tackera). Aby zapewnić maksymalną szczelność, połączenia poprzeczne i podłużne oklejamy taśmą aluminiową. Prezentowany na zdjęciach materiał jest dostępny w sieci handlowej w siedmiu różnych szerokościach – od 50 d0 120 cm. Przed kupnem dobrze jest zmierzyć odstępy między krokwiami konstrukcji dachowej. Długość zwojów zależy od grubości mat z wełny mineralnej. Wata szklana firmy ISOVER grubości 10 cm dostępna jest w odcinkach długości 6 metrów, 14 centymetrowa jest oferowana w rolach, które po rozwinięciu mają 5 metrów długości. Jeśli zwój jest zbyt długi dla jednego fragmentu uszczelnianego dachu odcinamy go w najprostszy sposób piłą. Końcówkę możemy wykorzystać wypełniając nią następny fragment poszycia dachowego.

Materiał izolacyjny Isover Uniroll kupujemy w belach. Po ich rozwinięciu ściśnięty materiał dwukrotnie zwiększa woją objętość. Jest to szczególnie korzystne przy większych przedsięwzięciach budowlanych. Zwój materiału zamienia się w duże maty, którymi w prosty sposób, odpowiednio je przycinając i dopasowując do fragmentów poszycia dachu, możemy ocieplić poddasze. Grubość materiału można wybrać w zakresie od 80 do 160 mm. Szerokość jest zawsze taka sama i wynosi 1,20 metra. Długość jest zależna od grubości mat. Tak jak przy wcześniej przedstawionych materiałach i sposobach uszczelniania, tak i w tym systemie nie występują praktycznie odpady, ponieważ odcięte fragmenty można wykorzystać przy ocieplaniu w następnej części poddasza. Montaż jest wyjątkowo łatwy. Jest to typowa praca dla jednej osoby. Potrzebne narzędzia to: metrówka, nóż, listwa pomocnicza do cięcia i podkładka do cięcia, która zapobiega tępieniu się noża. Warstwa wierzchnia i spodnia są wyjątkowo stabilne. Po zamontowaniu izolacja nie odkształca się i nie zmienia swych wymiarów. Przewietrzanie z tyłu jest więc zapewnione i pozostaje bez zmian.

Metoda montażu maty przez wciskanie ma interesujący efekt uboczny – prowadzi do dokładnego uszczelnienia – bez szpar i bez potrzeby dodatkowego ich oklejania. Jest to szczególnie korzystne w miejscach wystawionych na silne działanie wiatrów. Kto chce być jednak całkiem pewien efektów pracy oraz pragnie zniwelować drobne niedokładności może wyłożyć od wewnątrz całą ścianę folią polietylenową. Folię przymocowujemy zszywkami oraz przyklejamy w miejscach połączeń taśmą samoprzylepną. Ściana będzie wtedy niemal hermetyczna.

Maty izolacyjne w belach do prostego montażu

Filcowe maty z włókna szklanego montujemy na wcisk

Izolacja Unirollem: między matami izolacyjnymi i płytami wykończeniowymi jest ułożona folia. Przewietrzenie 2 cm.

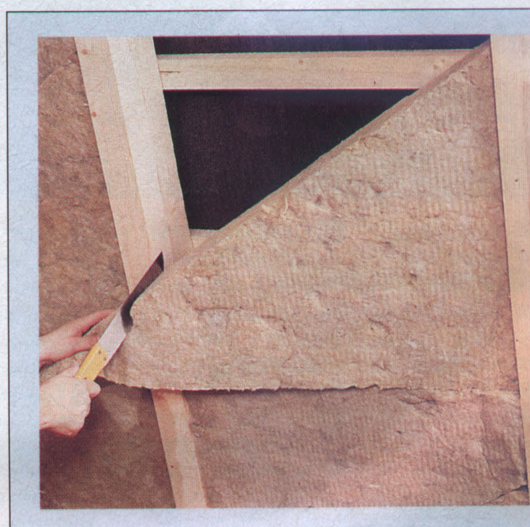

1 Ręczną piłą odcinamy odpowiedni kawałek z rozwiniętej beli. Prostą linię cięcia pozwalają nam zachować zaznaczone linie pomocnicze.

2 Mata z włókna szklanego po lekkim ściśnięciu jej z lewej i prawej strony jest wciskana między krokwie i przesuwana. W tym położeniu zaklinuje się.

3 Absolutną szczelność gwarantuje rozpięta na całej powierzchni folia grubości 0,2 mm. Jednocześnie jest barierą dla wilgoci. Przymocowana jest zszywkami i sklejona taśmą w miejscach połączeń.

Izolowanie dachów klinami

Interesującą techniką uszczelniania i ocieplania poddaszy opracowała firma Rockwool. Izolacja w kształcie klinów z wełny mineralnej jest układana w następujący sposób. Kliny przesuwamy tak, aby pasowały dokładnie w przestrzeni między krokwiami. Wystające rogi odcinamy. Powstałe trójkątne elementy po wciśnięciu klinują się między krokwiami. Izolacja jest już gotowa.

DREWNO JAKO HOBBY

Modelarzom każdą wolną chwilę, wykorzystującym na budowę modeli samolotów lub statków nie trzeba podpowiadać, gdzie mogą znaleźć potrzebne materiały. Inaczej jest w przypadku majsterkowiczów, którzy tylko od czasu do czasu najchętniej w zimowe wieczory znajdują czas na swoje hobby – wykonywanie drobnych przedmiotów z drewna. Do budowy szopek, domków dla lalek ilub prezentów i rekwizytów świątecznych nie zawsze łatwo zdobyć materiały. Źródłem zaopatrzenia są najczęściej składy drewna i sklepy dla majsterkowiczów. Można wykorzystać również materiały i elementy z zestawów dla modelarzy. Większość gotowych elementów – najczęściej toczonych – można kupić w sklepach dla majsterkowiczów. Z pewnością opłaca się rozejrzeć wszędzie w poszukiwaniu potrzebnych materiałów.

1 Płyty i listwy o rozmiarach odpowiednich dla modelarzy: sklejka bukowa lub brzozowa trzywarstwowa od grubości 0,6 mm (sklejka modelarska). Obok cienkich płytek z balsy majsterkowiczom przydatne są także często forniry, np. fornir na pokład łodzi. Oprócz kątowników, listew kwadratowych, wałków, półwałków, ćwierćwałków w sklepach można kupić również profilowane listwy specjalne z wpustem, trójkątne, sosnowe, bukowe i z balsy.

2 Kółka drewniane, okrągłe ramki na zdjęcia, trudno wykonać samemu, lepiej kupić je w sklepie dla hobbystów, majsterkowiczów.

3 Wśród drobnych przedmiotów z drewna bukowego można znaleźć zarówno małe pionki do gier towarzyskich, jak i figury z kapeluszami i sukienkami.

4 Marionetki można zbudować nie tylko ze specjalnych kompletów, ale również z części lalek: nóg, rąk, główek itp.

5 Wykałaczki o średnicy 3 mm mogą posłużyć jako małe wałki ale mogą mieć inne, wszechstronne zastosowania.

6 Okrągłe klocki są wykonane z sosny lub buku. W sklepach można znaleźć kółka drewniane, a także małe, cienkie klocki w różnych kolorach do wykonania drewnianej galanterii.

7 Do obrazków, wypalanych miedziorytów itp. mogą się przydać drewniane plakietki lub rustykalne płytki.

8 Pojemniki z płytek wiórowych można kupić gotowe i jedynie samemu je pomalować ale można również wykonać je samodzielnie kupując wióry w rolce lub taśmie.

9 Ozdobne listwy, sztabki, rozety mogą ozdobić pudełka i skrzynki, a także nieduże meble.

10 Bukowe kule mogą być wykończeniem wałków i drążków, zaś półkule można wykorzystać do robienia różnych drobiazgów.

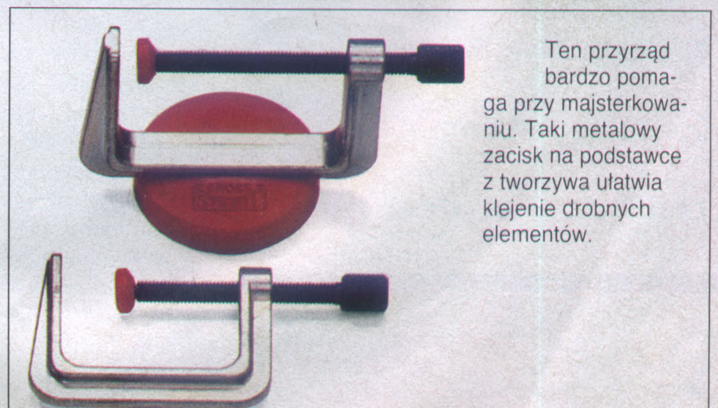
11 Tworząc bożonarodzeniowe dekoracje można wykorzystać gwiazdy, świeczniki, dzwonki z buku w rozmaitych wielkościach.

12 Gotowe elementy doskrzydlatych kół bożonarodzeniowej piramidy najlepiej poszukać w sklepach.

13 Klamerki do wieszania bielizny mają ciekawy kształt. Można je kupić bez połączeń.

14 Patyczki do majsterkowania wielkości zapałek.

15 Drewniane kule, półkule i korale są dostępne w dowolnych rozmiarach, również malowane lub lakierowane.

Ten przyrząd bardzo pomaga przy majsterkowaniu. Taki metalowy zacisk na podstawce z tworzywa ułatwia klejenie drobnych elementów.

Zdjęcia: Rene Lauert

Słodkie sny
w wiejskim łóżku

W każdym sklepie dla majsterkowiczów można znaleźć potrzebne akcesoria i materiały malarskie przeznaczone do drewna. Technika malowania na drewnie opisana jest na stronach 8–10.

Klasyczna forma i tradycyjna kolorystyka z motywami składają się na niepowtarzalny urok naszego łóżka. Przy pewnym wysiłku można wykonać je samemu – prosimy zaufać naszym poradom.

Zdjęcia: Karin Vogel-Berensmann

Jeśli cały dzień siedzimy w pracy otoczeni chromo–niklem, szkłem i emalią, w funkcjonalnie urządzonych pomieszczeniach, mamy ochotę wracać do przytulnego mieszkania. Majsterkowicz może urządzić je według własnego pomysłu, bowiem wiele rzeczy może wykonać sam. Ot choćby solidne, stylizowane łóżko wprost z wiejskiej chałupy, w którym śpi się wprost wyśmienicie.

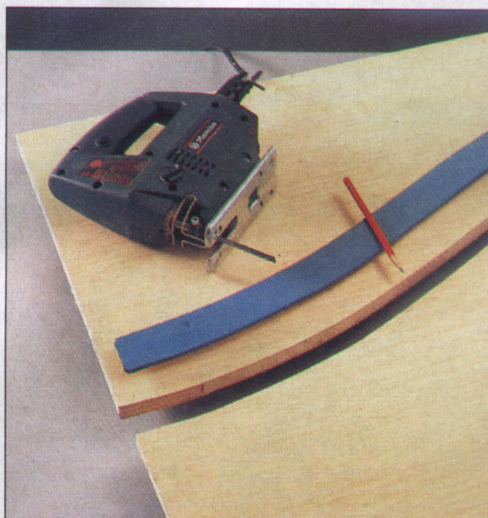
Materiałem, z którego wykonuje się główne elementy łóżka, jest gruba na 19 mm płyta stolarska pokryta fornirem z limby. Łukowate zakończenia wysokich płyt z przodu i z tyłu łóżka wykonano z sosnowego drewna klejonego (płyta klejona) o grubości 30 mm. Ozdobne ramki i wypukłe ornamenty są zrobione z limbowej sklejki o grubości 5 mm. Kratownica to 28 bezsękowych listew sosnowych (4 x 2 cm) przybitych do grubej taśmy. Kształt i formę elementów bocznych oraz przedniej części łóżka można zaprojektować samemu lub skorzystać z gotowego projektu w skali 1:1. Szablon do wycięcia krzywizn najlepiej wyciąć ze sklejki, ponieważ będzie on potrzebny aż sześciokrotnie : dwa razy na płycie stolarskiej i cztery razy na górne krawędzie na płycie klejonej. Elementy ozdabiające nasz „wyśniony mebel" wykonujemy ze sklejki. Te niby zbędne elementy naszego wygodnego łóżka wymagają nieco więcej nakładu pracy, ale to one decydują o charakterze naszej sypialni.

Ciąg dalszy na następnej stronie

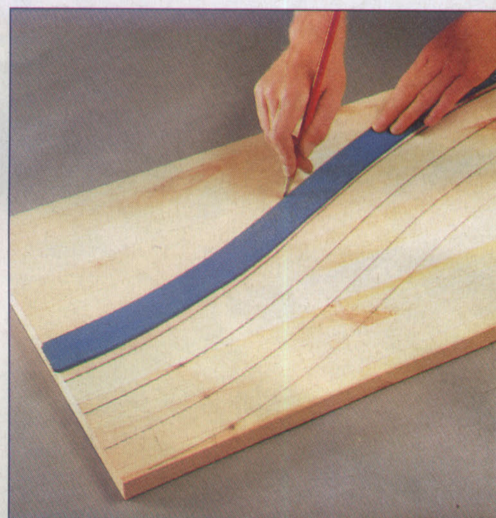

Dawniej meble robiło się z litego drewna, które nie jest odporne na mechaniczne uszkodzenia i łatwo ulega wypaczeniu. Budując nasze łóżko przejęliśmy wprawdzie starą formę, ale zastosowaliśmy inne materiały: płytę stolarską i klejone drewno.

Tradycyjna forma – nowe materiały

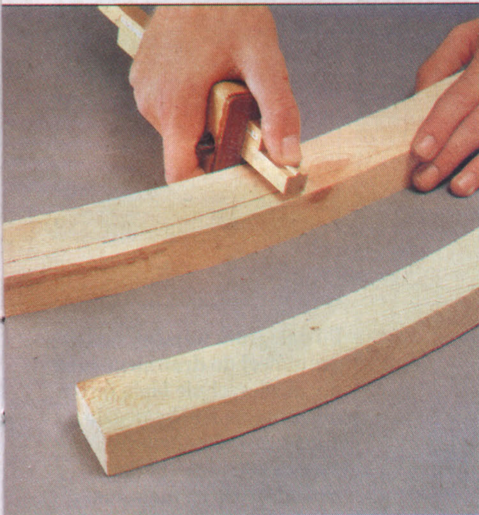
Przednia i tylna listwa łóżka różnią się jedynie wysokością. Krzywiznę odrysowujemy od szablonu i wycinamy.

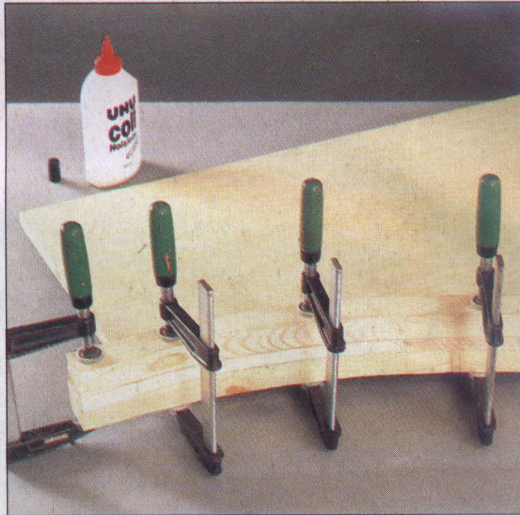
Na listwę klejoną nanosimy cztery razy kształt szablonu. Obydwie krawędzie szablonu są wprawdzie równoległe, lecz nie identyczne.

Rysunek: Jochen Pape

Łóżko jest zaprojektowane z myślą o materacu o wymiarach 155 x 200 cm. Można przyjąć inne wymiary, ale wtedy należy pamiętać o dopasowaniu innych części łóżka. Najbezpieczniej jednak dostosować się do standardowych wymiarów. Wszystkie wymiary w centymetrach.

Górną krawędź łukowatego elementu przedniej i tylnej części łóżka oszlifować i z tej samej strony podwójnym punktakiem zaznaczyć linię krawędzi dolnej.

Wycinamy krawędzie dolne, wygładzamy papierem ściernym i ściśle przyklejamy obydwa elementy z dwóch stron płyty przedniej lub tylnej. Na wystających końcach doklejamy w środku kawałki drewna.

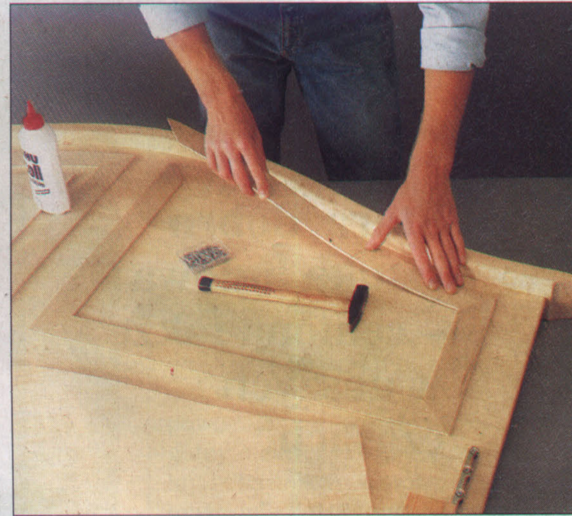
Wykończoną w ten sposób płytę wygładzamy dokładnie szlifierką taśmową. Po promieniu wewnętrznym szlifować bardzo ostrożnie (krótkie posuwy). Zaokrąglenia szlifować samą taśmą.

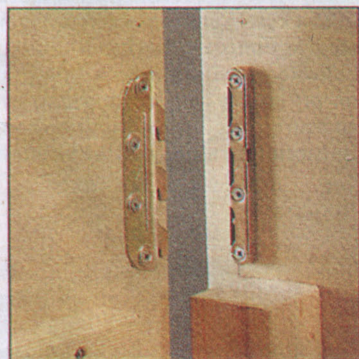
Ręczną frezarką górnowrzecionową zaokrąglamy krawędzie po uprzednim sfazowaniu wystających części szlifierką taśmową.

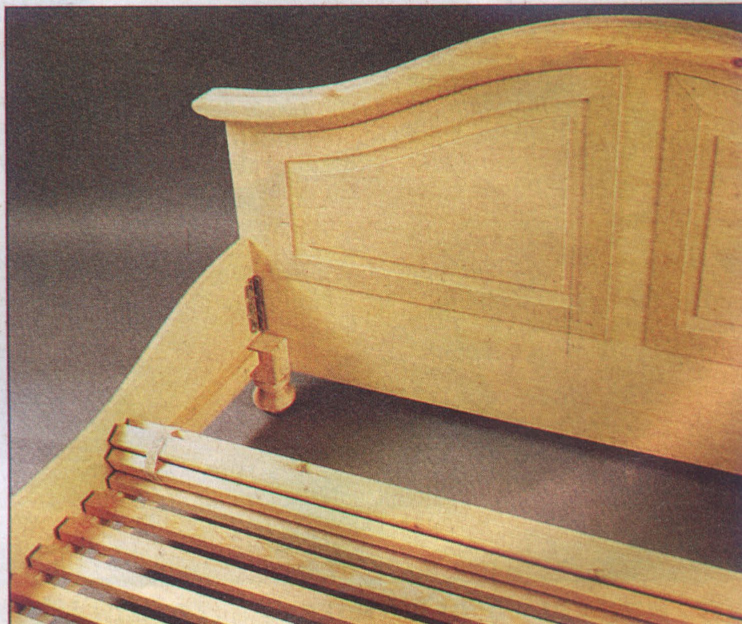
Przymocowujemy okucia i przyklejamy klocek pod nogę. Odległość klocka od krawędzi wynosi 25 mm (19 mm na listwę boczną i 6 mm na występ).

Kształty ramek i płycin odrysowujemy na sklejce, wycinamy, oszlifowujemy krawędzie i przy pomocy kleju i gwoździ przymocowujemy do odpowiednich elelmentów.

Do bocznych elementów łóżka przymocowujemy listwy nośne oraz drugą część metalowego zawieszenia. Listwy kratownicy przybijamy do grubej taśmy w odstępach co 3 cm. Aby łóżko nie skrzypiało, listwy nośne oraz końcówki listew kratownicy należy posmarować woskiem.

Jeżeli nie chcemy korzystać z gotowego projektu, należy wszystkie kształty nanieść w skali 1:1 na papier pakowy. Element łuku najlepiej narysować tylko do połowy, a potem przenieść go symetrycznie, tak by powstał pełny, regularny łuk. Kiedy już łuk wydaje się doskonały, należy go przenieść na sklejkę, aby wykonać szablon. Dalej już tylko wycinamy.

Po zakończeniu prac stolarskich wszystkie elementy pokrywamy farbą gruntową, a następnie malujemy.

Najlepiej nadaje się do tego celu gotowa, matowa farba

Ciąg dalszy na następnej stronie

Tradycje malarstwa ludowego sięgają średniowiecza. Dziś maluje się nowoczesnymi farbami dyspersyjnymi, lecz motywy i technika malowania pozostały w zasadzie niezmienione.

Po nałożeniu warstwy farby gruntowej do drewna malujemy powierzchnię białą farbą dyspersyjną. Ruchy pędzla muszą być równomierne, ponieważ konsystencja farby powoduje, że na malowanej powierzchni pozostają ślady. Malujemy w kierunku włókien drewna lub równolegle do krawędzi.

Stara, dobra sztuka ludowa – – ceniona także w naszych czasach.

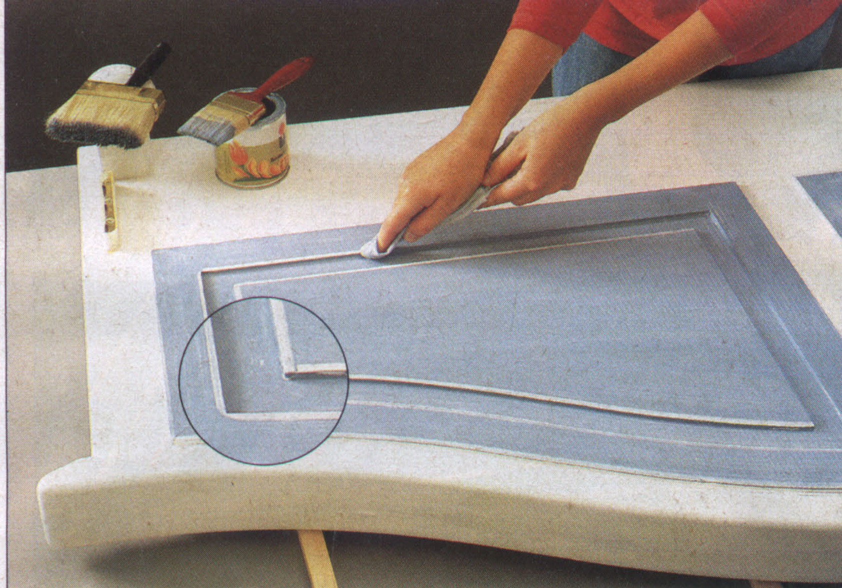
Podpórka (pręt zakończony owiniętą drewnianą kulką) pomaga stabilnie utrzymać rękę i uniknąć dotykania odbitych przez kalkę wzorów. Najpierw malujemy elementy zielone nadając im dodatkowo odcień bieli i brązu, potem zaś dowolnymi kolorami barwimy kielichy kwiatów.

Motyw kwiatowy

Przez środek listwy bocznej

Drugą, cieńszą warstwę lekko niebieskiej farby (należy ją nieco rozcieńczyć), służącą do uwydatnienia śladów poprzedniego malowania, nakładamy szerokim, suchym pędzlem. Zanim farba wyschnie należy wilgotną szmatką przetrzeć wszystkie kanty, tak aby odkryć spodnią warstwę białej farby.

Kształty ornamentów kwiatowych odrysowujemy przez kalkę z naszego, bądź innego projektu, przygotowanego na przezroczystej kalce. Na symetrycznym elemencie łóżka kalkę należy położyć odwrotnie.

Po malowaniu czekamy aż farba ostatecznie wyschnie. Płaskie powierzchnie można przetrzeć kawałkiem włókniny, doda to naszej pracy efektu starości. Powstałe rysy można później wypełnić sztuczną patyną.

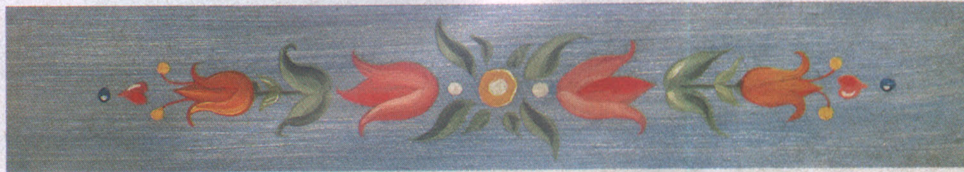
RADA:
Ci, którzy pragnęliby mieć na swoim łóżku jakieś inne motywy ozdobne, powinni poszukać odpowiednich wzorów w sklepach dla majsterkowiczów. Można również tworzyć kombinacje różnych gotowych wzorów.

dyspersyjna (np. Marabu), którą można kupić w małych opakowaniach. Farbę tę rozpuszcza się w wodzie, lecz po wyschnięciu staje się ona całkowicie wodoodporna i „nie brudzi". Jest to farba dobrze kryjąca i łatwo się ją miesza, nie powinna więc sprawić kłopotu nawet początkującym. Stylizując na ludowo należy zawsze malować gęstą farbą, która zostawia wyraźny ślad pędzla i nie powoduje zacieków. Szczególny efekt uzyskuje się malując techniką „mokre na mokrym". Polega ona na nakładaniu różnych kolorów na raz, bez czekania aż wyschnie warstwa poprzednia. Aby uniknąć przy tym pomieszania farb w pojemnikach, trzeba wcześniej odlać sobie potrzebne ilości na talerzyk lub miseczkę. Ale nawet tu nie miesza się poszczególnych kolorów, lecz grubo nakłada jeden na drugi.

Ciąg dalszy na następnej stronie

Farbki, patyna i wosk: Marabu, 7146 Tamm (lub w drogeriach)

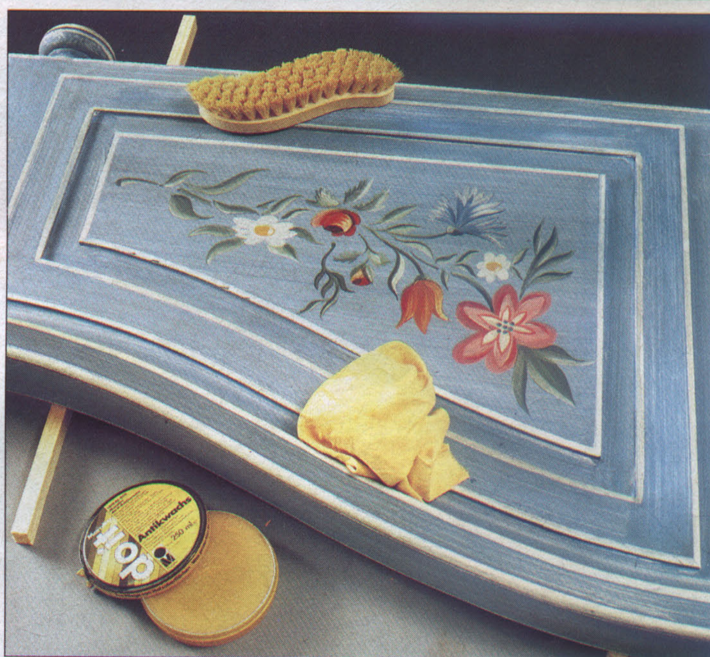

…zr…iej łóżka biegnie ozdobny szlaczek kwiatowy. Ornamenty zdobią przednią i tylną krzywiznę listwy.

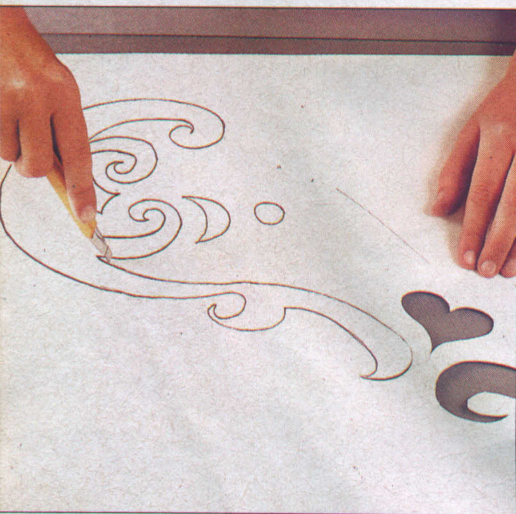

Stylizowane łóżko wygląda autentycznie dopiero wówczas, gdy nosi ślady zużycia. Efekt ten możemy uzyskać tworząc sztuczne zadrapania i pokrywając powierzchnię drewna sztuczną patyną.

Sztuczna starość ludowych ornamentów

To, co kurz i brud czynią przez lata, można dzięki patynowaniu uzyskać w kilka minut. Patyna jest rodzajem farby przeświecającej. Rozprowadza się ją szmatką w kierunku śladów pędzla. Po około 15 minutach, kiedy patyna już wyschła, częściowo ścieramy ją suchą szmatką. Pozostawiamy ją szczególnie w rogach i wzdłuż ornamentów ze sklejki, tak aby stworzyć złudzenie długotrwałego działania czasu i kurzu. Na końcu całość pokrywamy woskiem i polerujemy do połysku.

Z często powtarzających się motywów można sporządzić szablon. Rysujemy kontur na kartonie rysunkowym i wycinamy.

Gruby okrągły pędzel zanurzamy w farbie jedynie na kilka milimetrów, następnie kilka razy przeciągamy nim po kartonie i dokładnie, pionowymi lekkimi ruchami malujemy wycięcia.

Białą farbą malujemy wewnętrzne, niejako „oświetlone" kontury ornamentów, zaś czarną ich przeciwległe „zacienione" boki. Zabieg ten stworzy wrażenie trójwymiarowości.

MAŁY MAJSTER...

DOMEK – LAMPION

Niewielki, 30 cm wysokości, domek z papieru ze świecącymi okienkami rozbudza marzenia niejednego dziecka.

Najlepiej nasz papierowy domek będzie prezentował się na parapecie. Jego światło, które roztacza atmosferę przytulności przyciąga nasz wzrok kiedy siedzimy w pokoju w wygodnym fotelu i kiedy wracamy do domu. Ze względów bezpieczeństwa malutka świeczka w środku tego domku-lampionu powinna być zapalana tylko wtedy, gdy w pobliżu jest ktoś dorosły. Strażacki wóz stojący obok domku na parapecie niestety nie będzie mógł pomóc w razie pożaru. Zbudowanie takiego domku może sprawić dziecku wielką radość, tym bardziej, że wiele prac może wykonać samodzielnie. Pomijając fakt, że do wykonania tego zadania potrzebne są nożyczki i klej całość nie jest bardziej skomplikowana niż robienie samolotów lub statków z kawałków papieru.

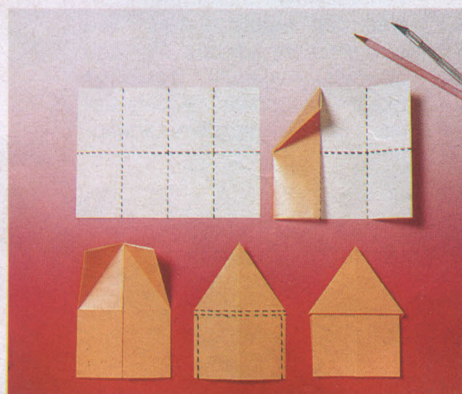
Budowa domku jest bardzo łatwa.

Z jednego arkusza A3 czerwonego kartonu robimy cztery jednakowe ściany boczne domku zaginając je tak, jak na rysunku. Żeby uzyskać linie pomocnicze wyznaczające środek kartki, zginamy ją raz wzdłuż oraz dwukrotnie w poprzek. Aby uzyskać okap dachowy naszego domku, zaginamy stromizny dachu 8 mm do przodu, a ściany w narożnikach 8 mm do wewnątrz. W tych miejscach sklejamy ściany domku. Gdy potrzeba lekko przycinamy nożyczkami. Dach sklejamy po odgięciu do tyłu górnej części kartonowych elementów. Następnie całość ustawiamy na płytce służącej jako podłoga i podstawa. Malutką świeczkę umieszczamy w przeźroczystym plastikowym kubeczku.

Projekt i zdjęcia: Rolf Jensen

W domku migocze nastrojowe światełko, wzbudzając zachwyt w oczach dziecka.

Oto jak należy złożyć arkusz kolorowej kalki. Nie trzeba rysować żadnych kresek, wystarczy wcześniej zrobić odpowiednie zagięcia.

„Szyby" i ramy okienne trzeba wyciąć nieco większe od otworów w fasadzie domku.

Do podłogi zrobionej z kawałka grubego kartonu przyklejamy zagięte ścianki boczne domku.

Materiałoznawstwo

MATERIAŁY IZOLUJĄCE: PŁYTY I MATY

Folia polietylenowa

Klin z filcu

Folia aluminiowa

Płyta z filcu izolacyjnego

Płyta z tworzywa piankowego

Korek

Głównym zadaniem materiałów izolacyjnych jest zapobieganie ubytkom ciepła oraz wytłumienie hałasu. Wełna mineralna (wata szklana i wełna bazaltowa) oraz piankowa (przeważnie biała poliestrowa pianka sztywna) używane są do ocieplania ścian działowych, strychów, stropów itp. W zależności od przeznaczenia można kupić te materiały w różnej postaci np.: filc mineralny jako prostokątne płyty, kliny lub w rolach jako długie maty z folią aluminiową lub bez, tworzywo piankowe również jako płyty stropowe z dekoracyjnym wzorem lub podkład pod tapety z kartonową powierzchnią lub bez. Ponadto obydwa materiały izolacyjne mogą występować w połączeniu z płytami gipsowo kartonowymi. (Ich zaletą jest to, że po ułożeniu tych elementów możemy od razu tapetować, malować lub układać glazurę). Wspaniałe właściwości izolujące ma również naturalny materiał jakim jest korek. Może być stosowany jako płyta ścienna, podłogowa lub sufitowa. Folia aluminiowa lub polietelynowa jest używana np. przy ocieplaniu spadzistych dachów, gdzie w połączeniu z wełną mineralną ma zastosowanie jako warstwa uszczelniająca, jeśli materiał uszczelniający nie jest jw nią zaopatrzony. Poszczególne pasy folii możemy połączyć taśmą samoprzylepną

Zdjęcie: Rene Lauert

Mata z filcu
izolacyjnego
z folią aluminiową
i listwą brzegową

Wełna mineralna

Tapeta podkładowa

Płyty gipsowo-kartonowe

PŁYNNA FOLIA

Płaskie dachy kryte papą bitumiczną są trudne i kosztowne w utrzymaniu. Istnieje wiele możliwości rozwiązania tego problemu. Najbardziej radykalnym rozwiązaniem jest budowa konstrukcji dwuspadowej. Ale można taniej, np. używając płynnej folii. Jest ona łatwa w użyciu i bardzo skuteczna w działaniu. Dach należy oczyścić z łuszczących się części papy i całkowicie osuszyć. Następnie wylewa się płynną folię i dokładnie rozprowadza po całej powierzchni przy pomocy gumowej rakli i wałka malarskiego. Na pierwsze pokrycie zużywa się około 1kg folii na m2. Na drugi dzień zużywamy około 0,5 kg na jeszcze jedną warstwę. Ponieważ płyn ten po 6 - 12 godzinach utworzy warstwę folii o ciągliwości rzędu 400%, nie potrzebna jest już żadna warstwa ochronna. Tylko na szczególnie skomplikowane rogi i połączenia nakłada się na jeszcze mokrą folię warstwę włókna akrylowego. Bliższych informacji udzielą producenci: Coelen-Chemie, 4420 Coesfeld.

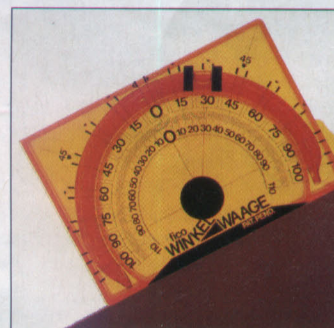
TYLKO DREWNO!

Z danych z punktów sprzedaży materiałów budowlanych wynika, że boazeria cieszy się największą popularnością wśród klientów adaptujących strych. Asortyment listew boazeryjnych jest niezwykle bogaty. Można kupić wykończone gotowe listwy o różnych profilach i szerokościach. Można też według gustu wybrać listwy lakierowane, malowane lub woskowane. Ponieważ poprawki są nieuniknione, należy zaopatrzyć się w dodatkową puszkę farby lub lakieru.

OSZCZĘDNOŚĆ ENERGII – – JAK I ZA ILE?

Związek producentów pianek styropianowych Hartschaum opublikował informator przeznaczony dla firm budowlanych i remontowych, w którym znajdują się ciekawe informacje o rodzajach materiałów ocieplających i możliwościach ich zestawiania. Jest w nim także kilka wskazówek, jak zmniejszyć wydatki na energię używając styropianu. IV Hartschaum, 6900 Heidelberg.

TA POZIOMICA MIERZY KAŻDĄ NIERÓWNOŚĆ

Pod jakim kątem nachylony jest wasz dach? Szperanie w dokumentacji technicznej niewiele pomoże, wiązanie dachowe wykonano z drewna, trudno więc na tej nierównej powierzchni dokładnie określić kąt. Kto potrzebuje dokładnych danych (np. planując okna lub umeblowanie na poddaszu) powinien używać poziomicy Fico. Na półokrągłej skali można niezwykle precyzyjnie zmierzyć kąt nachylenia dachu (ok. 30 DM).

SZCZĘŚLIWI ZWYCIĘZCY

Między wszystkimi osobami, które zaprenumerowały Majstra w listopadzie rozlosowaliśmy 100 miarek. Oto lista zwycięzców:

- Jadwiga Bartosik, Łódź
- Stanisław Bednarz, Kraków
- Kazimierz Bełz, Piła
- Aniela Bartoś, Bytom
- Jan Bartyś, Olsztyn
- Piotr Bielecki, Grajewo
- Andrzej Binduga, Warszawa
- Krystyna Błocka, Warszawa
- Jerzy Bogal, Kraków
- Janusz Burghardt, Trzebiatów
- Urszula Bisemp, Poznań
- Teresa Breska, Olsztyn
- Dariusz Bujak, Poznań
- Piotr Brocki, Poznań Koziegłowy
- Henryk Bzdura, Siemianowice
- Zbigniew Chochliński, Chrzanów
- M. Czabańska-Rosada, Poznań
- Stanisław Dec, Leżajsk
- Beata Demartin, Łeba
- Jarosław Duda, Tychy
- Lech Florkowski, Szczecin
- Stanisław Furmanek, Kielce
- Antoni Golasz, Gliwice
- Władysław Grzechnik, Warszawa
- Genowefa Gredes, Jodłówka
- Ryszard Grzesiecki, Puszczykowo
- Józef Habdas, Żywiec Zarzecze
- Andrzej Hołdowski, Świdnica
- Józef Jałoszyński, Radziejów
- Kazimierz Jękot, Barczewo
- Marek Kania, Katowice
- Tomasz Kaszyński, Warszawa
- Jacek Kletowski, Olkusz
- Piotr Klisz, Pszczyna
- Robert Kłósek, Tarnowiec
- Aleksander Kohut, Dzierżoniów
- Edward Kosior, Radom
- Leonard Koszykowski, Baranowo
- Rafał Krajnik, Poznań
- Stanisław Kurpiedz, Katowice
- Hubert Kocur, Nędza
- Tadeusz Kowalski, Nowy Targ
- Antoni Kurtyka, Wał-Ruda
- Jan Lachowski, Bydgoszcz
- Krzysztof Łapiński, Łapy
- Janusz Lewandowski, Poznań
- Krzysztof Ludynia, Częstochowa-Grabówka
- Wiesław Luterek, Warszawa
- Janusz Ługowski, Czuryły
- Renata Łuków, Witkowo
- Zygmunt Madziewicz, Warszawa
- Janusz Mazur, Kobior
- Grażyna Molochidou, Zduńska Wola
- Jerzy Nowik, Opole
- Arkadiusz Niewiadomski, Kraśnik
- Andrzej Ochędzan, Kępno
- Tadeusz Oszczędza, Zabrze
- L. i A. Pędziwiatr, Łódź
- Ryszard Połozowski, Torzym
- Jerzy Przybył, Wodzisław Śl.
- Sławomir Piwowarski, Warszawa
- Jerzy Rogowski, Białystok
- Andrzej Różański, Poznań
- Stanisław Ryżlak, Żychlin
- Andrzej Samulski, Białystok
- Konrad Sitko, Mysłowiec-Wesoła
- Alojzy Sękala, Jaworzno
- Bogdan Smolorz, Gierałtowice
- Wojciech Smółkowski, Poręba
- Józef Sławik, Wrocław
- Andrzej Sobiesiak, Lubartów
- Mirosław Stencel, Nowa Wieś Przywidzka
- Mieczysław Staszkiewicz, Rzeszów
- Daniel Szyszuk, Stare Kiełbonki
- Jerzy Swoboda, Dąbrowa Górnicza
- Grzegorz Seweryn, Mysłowice
- Zygmunt Strzemżalski, Mrągowo
- Jerzy Sarnecki, Warszawa
- Leszek Trzepiota, Szczytno
- Jarosław Wasilewski, Łódź
- Eugeniusz Wawrzyniak, Leszno
- Tomasz Wąs, Tarnowskie Góry
- Maciej Wierzbicki, Międzyrzecz
- Franciszek Wierzejewski, Kościarz
- Wiesław Wieśniak, Rybnik
- Witold Winczewski, Kartuzy
- Jan Witek, Czarna Woda
- Henryk Włodarczyk, Radom
- Mirosław Wróblewski, Białystok
- Zbigniew Wywiał, Małogoszcz
- Wojciech Zawisza, Szczecin
- Andrzej Zelek, Nowy Targ
- Bronisław Zimnicki, Szczecin
- Tomasz Ziółkowski, Poznań
- Czesław Ziober, Gliwice
- Wiesław Zwolak, Knurów
- Krzysztof Zdybel, Kańczuga
- Marek Żurakowski, Gorzów
- Leszek Żydowski, Oława
- Cecylia Żuber, Głogów

Zaprenumerujcie Majstra jeszcze dziś!
Macie wtedy szansę wylosować atrakcyjną nagrodę dla majsterkowicza.

BLANKIET PRZEKAZOWY PROSIMY WYPEŁNIĆ DOKLADNIE I CZYTELNIE

TYTUŁ	ILOŚĆ PREN.	OKRES PRENUMERATY		WARTOŚĆ
		OD M-CA	DO M-CA	
			RAZEM	

NR INDEKSU	TYTUŁ	ILOŚĆ PREN.	OKRES PRENUMERATY		WARTOŚĆ
			OD M-CA	DO M-CA	
				RAZEM	

TYTUŁ	ILOŚĆ PREN.	OKRES PRENUMERATY		WARTOŚĆ
		OD M-CA	DO M-CA	
			RAZEM	

RUBRYKI ZAZNACZONE GRUBĄ LINIĄ NA DWÓCH STRONACH BLANKIETU WYPEŁNIA WPŁACAJĄCY

NOWOŚĆ!!

Nr. 2 LUTY 1992

Majster...

selber machen

NOWOŚĆ 18.000 zł

dla abonentów:

Super szansa

100 kompletów miarek do wygrania! strona 2

- Meble dostosowane do skośnych ścian
- Tak obniżysz koszty ogrzewania

Wiejskie łóżko

kolorowo pomalowane

TWOJE NOWE PODDASZE

Majster . . .

Jeśli chcesz pomoże Ci w domu . . .

Co miesiąc w kioskach lub bezpośrednio w Twoim domu dzięki prenumeracie - 18.000 zł za zeszyt. Opłatę pocztową wliczono w koszty prenumeraty. Jeśli chcesz zaprenumerować Majstra wypełnij załączoną kartę zamówieniową. W przypadku braku kuponu w zeszycie pisz pod adresem.

Jahr-Verlag Sp.z o.o.,
00-814 Warszawa, ul.
Miedziana 7.

Chętnie Ci go przyślemy.
Przyjemnej lektury życzy
Twój Majster . . .

ODCINEK DLA POCZTY

ZŁ ....

SŁOWNIE ZŁOTYCH

NAZWISKO ....
I
IMIĘ ....
ADRES ....
ULICA, NR DOMU I MIESZKANIA
KOD POCZTOWY MIEJSCOWOŚĆ
JAHR VERLAG Sp. z o.o.
NAZWA I SIEDZIBA POSIADACZA RACHUNKU
00-814 Warszawa, ul. Miedziana 7
DO WPŁATY
NA R-K NR **1603-801027-136-210**
W **PKO X** ODDZIAŁ W **Warszawie**

PRZEKAZ DLA WPŁAT NA RACHUNKI W NBP

DATOWNIK

PODPIS PRZYJ.

OPŁATA ZŁ ....

PRENUMERATA PRASY

NR ZAMÓWIENIA

ODCINEK DLA POSIADACZA RACHUNKU

ZŁ ....

SŁOWNIE ZŁOTYCH

NR ODBIORCY

NAZWISKO ....
I
IMIĘ ....
ADRES ....
ULICA, NR DOMU I MIESZKANIA
KOD POCZTOWY MIEJSCOWOŚĆ
JAHR VERLAG Sp. z o.o.
NAZWA I SIEDZIBA POSIADACZA RACHUNKU
00-814 Warszawa, ul. Miedziana 7
DO WPŁATY
NA R-K NR **1603-801027-136-210**
W **PKO X** ODDZIAŁ W **Warszawie**

DATOWNIK

STEMPEL OKRĘGOWY

UPT NADAWCZO-ODDAWCZEGO

PRENUMERATA PRASY

POTWIERDZENIE DLA WPŁACAJĄCEGO

ZŁ ....

SŁOWNIE ZŁOTYCH

NAZWISKO ....
I
IMIĘ ....
ADRES ....
ULICA, NR DOMU I MIESZKANIA
KOD POCZTOWY MIEJSCOWOŚĆ
JAHR VERLAG Sp. z o.o.
NAZWA I SIEDZIBA POSIADACZA RACHUNKU
00-814 Warszawa, ul. Miedziana 7
DO WPŁATY
NA R-K NR **1603-801027-136-210**
W **PKO X** ODDZIAŁ W **Warszawie**

DATOWNIK

PODPIS PRZYJ.

OPŁATA ZŁ ....

PRENUMERATA PRASY

Majster...

pierwsze zeszyty do zamówienia

nr. 1

nr. 2

nr. 3

nr. 4

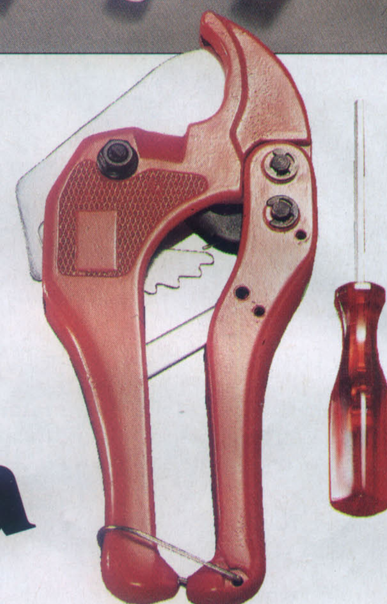
Nowość!

Jeśli nie nabyłeś pierwszych zeszytów pt. Majster..., masz teraz taką okazję! Cena tylko 15.000 złotych za zeszyt. Już teraz można zamówić zeszyty nr 1 i 2. Należy jedynie wypełnić załączony blankiet i wysłać go pod adresem:

Jahr Verlag Sp.zo.o., 00-814 Warszawa, ul. Miedziana 7

Pamiętaj: z czasopismem Majster ... niemożliwe staje się możliwym!!!

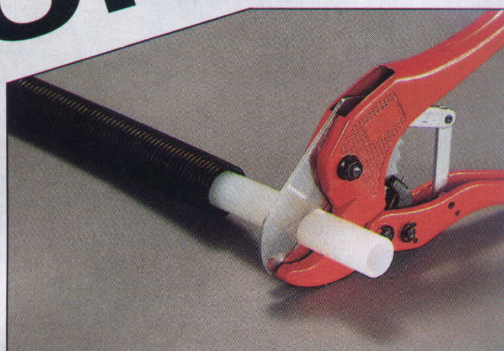

Idealne dla majsterkowiczów: hydraulika z tworzyw sztucznych nie wymaga lutowania, spawania czy gwintowania!

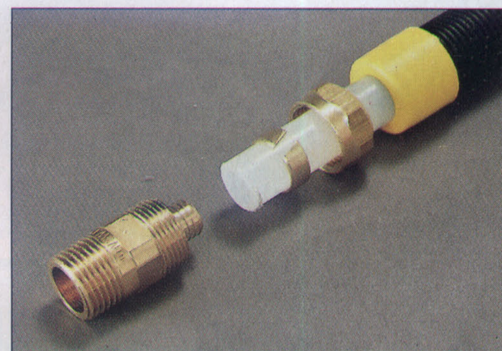
Instalacje z tworzywa

Jakże często podczas adaptacji strychu, modernizacji łazienki lub budowy sauny stajemy przed problemem przebudowy instalacji wodno-kanalizacyjnych. W takich sytuacjach można obecnie użyć nowoczesnych instalacji z tworzyw sztucznych.
Fachowcy nazywają rury z tworzywa sztucznego czwartą generacją instalacji wodno-kanalizacyjnych, ponieważ rury z oplecionego polietylenu (VPE) dobrze wytrzymują ciśnienie i gorąco, nie ulegają korozji, nie odkłada się w nich kamień, nawet przy bardzo twardej wodzie. Po epoce panowania ołowiu, stali i miedzi wydaje się, że znaleziono materiał, który nie szkodzi w najmniejszym stopniu zdrowiu. Wytwórca (Rehan, Erlangen) ograniczył się przy wprowadzaniu tego systemu do najważniejszych elementów, które wystarczają jednak do rozwiązania

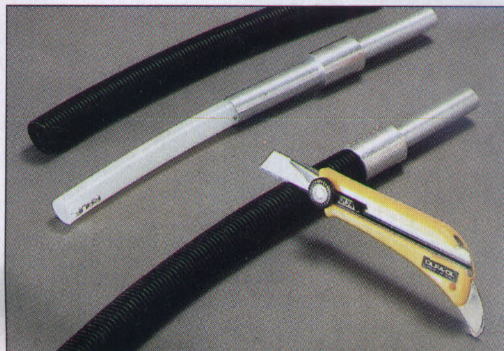
Zdjęcia: Karin Vogel-Berensmann, Rehau, Erlangen (4).

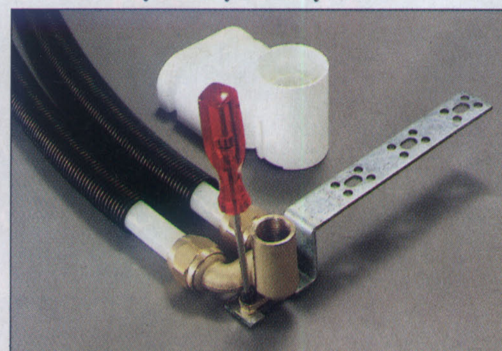
Tymi specjalnymi nożycami można odciąć precyzyjnie i ekko rurę z tworzywa sztucznego. Rury oferowane są w odcinkach lub zwojach po 25 lub 50 metrów.

Tak wygląda złączka umożliwiająca połączenie rur z tworzywa sztucznego z tradycyjną instalacją. Nakrętka złączkowa dociska mosiężny pierścień stożkowy do rury z tworzywa.

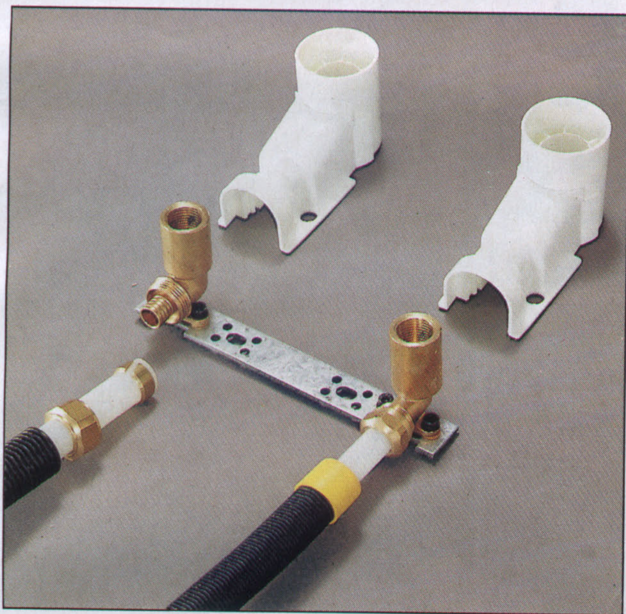

Rura z polietylenu biegnie wewnątrz pancerza elastycznego, który chroni ją i izoluje. Aby obciąć otulinę nakładamy na rurę wewnętrzną specjalną tulejkę.

Gniazdo przyłączeniowe podwójne z gwintem 1/2 cala. Bateria jest przykręcana do blaszanego wspornika. Jedna rura doprowadza wodę, druga prowadzi do następnego punktu instalacyjnego.

Niewielka ilość elementów, dwa przekroje rur i dwa specjalistyczne narzędzia wystarczą do wykonania instalacji systemu Rehan. Wszystko to można już kupić w sklepach i składach. Dzięki nim wszelkie typowe prace instalacyjne można wykonać bez większych problemów.

Metalowy wspornik służy do umocowania dwóch gniazd (dla kabiny natryskowej lub wanny). Białe, plastykowe tulejki zakładamy podczas tynkowania.

wszystkich problemów przy wykonywaniu instalacji podczas budowy domu lub odnawianiu. Rury produkowane są w dwóch wymiarach: o średnicy 16 mm dla niektórych punktów instalacyjnych oraz 20 mm dla większości rur. Rury te umieszczane są w pancerzu ochronnym – mogą więc być wymieniane bez problemów w razie przypadkowego uszkodzenia rury. Gniazda przyłączeniowe mogą być w dwóch różnych wersjach: z końcówką do podłączenia następnego punktu ujęcia wody lub zakończone prosto. Łączniki umożliwiające połączenie ze starą instalacją z gwintem zewnętrznym pół cala lub 3/4 cala umożliwiają także połączenia z nowoczesną armaturą podtynkową. Cena takiej instalacji jest porównywalna z ceną instalacji z rur miedzianych nieraz jest nawet nieco tańsza.

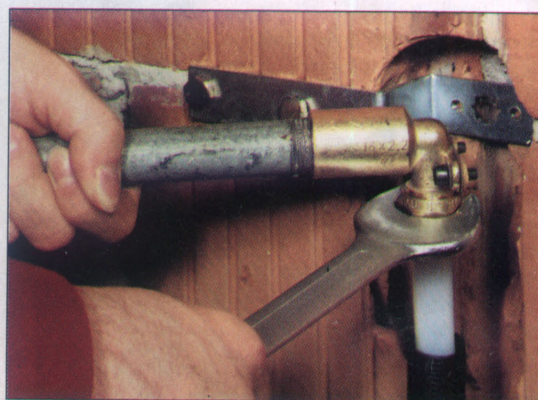
Prawidłowy sposób montażu:

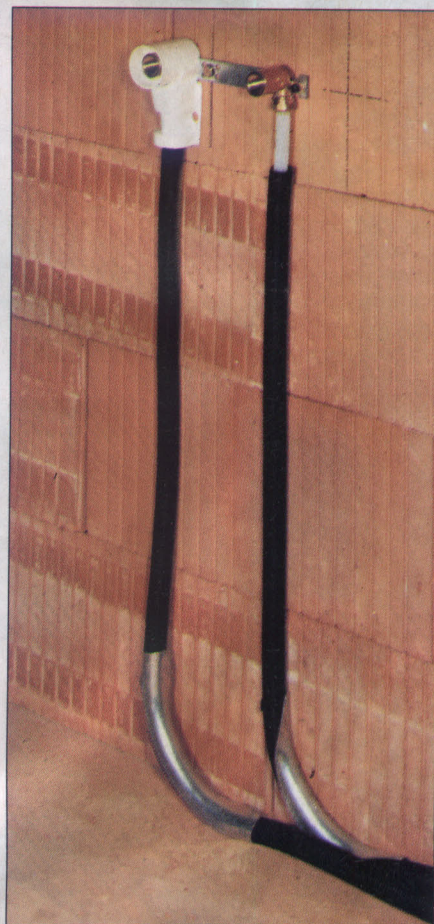
W wyżłobieniu w ścianie możemy umieścić kombinację dwóch rur, tak samo jak w pustej przestrzeni ścianek działowych. Wspornik przykręcamy lub przytwierdzamy kołkami tak, aby gniazda były umieszczone prawidłowo.

Tak uszczelniamy połączenia: tulejką z gwintem 1/2 możemy utrzymać gniazdo w czasie nakładania rury z tworzywa na trzpień gniazda.

Klucz nastawny będący na wyposażeniu każdego majsterkowicza wystarczy, aby uszczelnić złącze. Kawałek rury wkręcony w gniazdo pozwala na utrzymanie go podczas dokręcania kluczem nakrętki złączeniowej. Obejmy z metalu utrzymują rury z tworzywa w odpowiednim położeniu, gdy nie są ukryte pod tynkiem. Firma Rehan producent tego systemu instalacyjnego (Rauhfitt plus) dołącza dokładną instrukcję, z której można zaczerpnąć informację o właściwym położeniu gniazd przyłaczeniwych i odpowiednim przekroju rur.

REHAU
Postfach 3029
8520 Erlangen

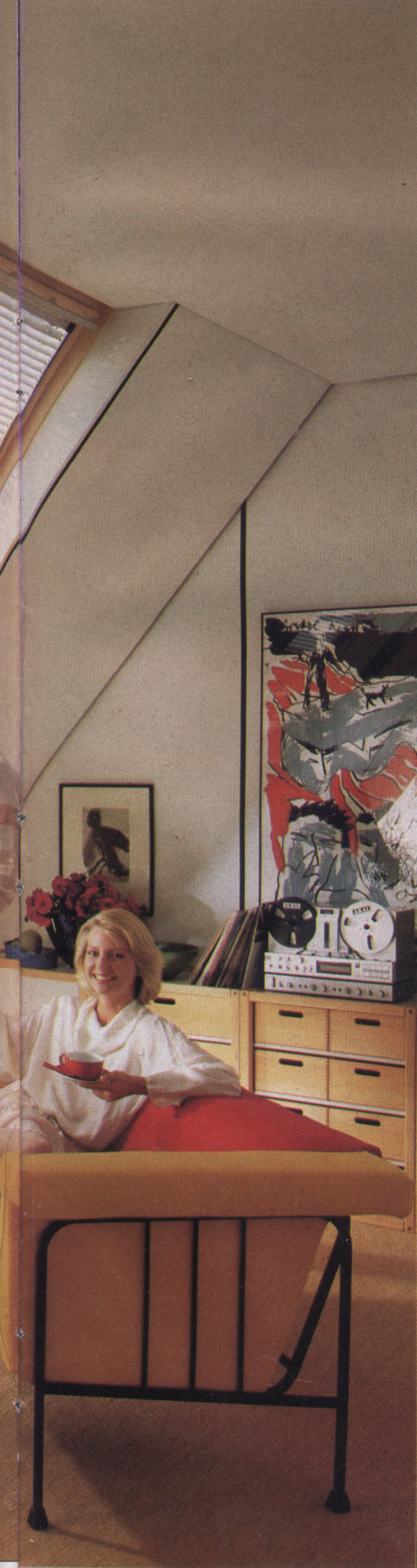
ZAPROŚMY NA PODDASZE SŁOŃCE

Oto propozycje umieszczenia w stromiźnie dachu okien, przez które promienie słoneczne oświetlą nasze poddasze. W większości przypadków wbudowanie dodatkowych okien nie przedstawia poważniejszych problemów, ponieważ okna i framugi są tak dobrze dopasowane do siebie i do standardowych materiałów kryjących, że nie występują praktycznie kłopoty ze szczelnością. Bardziej skomplikowane są przypadki, gdy okno ma być wbudowane w ściankę kolankową lub dobudowany ma być balkon. Wtedy konieczna jest konsultacja z fachowcami budowlanymi.

Zwykłe okno dachowe osadzone w stromym dachu zostało uzupełnione dwoma dodatkowymi elementami (oknem półkolistym oraz pionowym oknem ściennym w ściance kolankowej). Wszystkie części wykonano z szybek osadzonych w ramkach.

OKNA I DODATKI SERYJNEJ PRODUKCJI UMOŻLIWIAJĄ NAM REALIZACJĘ DOWOLNEJ KONCEPCJI PRZESZKLONEGO PODDASZA. POKAŻEMY PARĘ PRZYKŁADÓW ROZWIĄZAŃ I PROJEKTÓW.

W oknach dachowych ważne są szczególnie dwa parametry: dolna część okna nie powinna znajdować się wyżej niż 100 cm nad podłogą, zaś górna krawędź powinna być przynajmniej 190 cm nad podłogą. Chodzi o to, by móc przez nie swobodnie wyglądać. Z podanych warunków wynika konkretna wielkość okna, która zależy ponadto od kąta nachylenia dachu. Określić go możemy na podstawie rysunków architektonicznych budynku lub mierząc metrówką. Możliwość kupna gotowych elementów okiennych, które można zamontować pionowo pod stromymi oknami dachowymi ipozwala na wybudowanie na poddaszu niewielkiego balkonu lub tarasu. Prace montażowe powinniśmy zlecić fachowcowi. Większe okna należy projektować korzystając z porad specjalistów.

Po lewej: To okno wykonane zostało z typowych elementów. Cztery skośne okna zakończone u góry wspólną belką. Okna ścienne dostępne są w różnych rozmiarach do wysokości 120 cm. Szerokość jest dokładnie dopasowana do rozmiarów okien dachowych.

Po prawej: W taki sposób kominiarz może dostać się wygodnie na dach. Okna umożliwiające wychodzenie na dach dostępne są w rozmaitych rozmiarach, rodzajach, wszystkie z szybami termoizolacyjnymi. Na zwykłym strychu wystarczy niedrogie okno o wymiarach 54 x 83 cm w pomieszczeniach odpowiednio rozbudowanych lepsze są większe okna uchylane specjalną dźwignią.

Zdjęcia: Velux

Najtańszym sposobem powiększenia powierzchni mieszkalnej jest adaptacja strychu. Właściciele domów, decydują się obecnie na wykorzystanie poddaszy, które w trakcie budowy domu nie były dostosowane do zamieszkania. Także wynajmujący dom mogą dzięki nieskomplikowanym przeróbkom spróbować wykorzystać stryszek do czegoś więcej, niż tylko do wieszania prania. Dla majsterkowicza takie przedsięwzięcie nie jest zbyt trudne, jeśli ma do dyspozycji materiały wysokiej jakości i łatwe w użyciu. Odpowiednie instalacje musi wykonać elektryk i hydraulik, ale pomimo to całkowity koszt adaptacji jest bardzo niski.

Zdjęcia: Karin Vogel-Berensmann

Adaptacja s

Prawidłowy sposób układania podłogi na legarach, wykorzystanie przestrzeni po „ścięciu" dachu pionową ścianą oraz wykonanie prostych mebli na poddasze opisujemy na stronach 38-53.

Ocieplanie spadzistego dachu nie jest trudne. Jaki materiał wybrać i jak go układać, dowiedzą się Państwo ze stron 8-15.

Układanie boazerii – strona 40 – ulubiony sposób wystroju pomieszczeń.

Okna w pochyłym dachu nie da się zasłonić zwykłą firanką. Piszemy o tym na stronie 42.

Nietypowa szafa pod spadzistym dachem – opis wykonania znajdą Państwo na stronach 44-46.

strychu

Podłoga z płyt

Zdjęcia pokazują kolejne stadia układania podłogi z płyt wiórowych łączonych na wpust i pióro. Można je kupić w specjalistycznych sklepach stolarskich. Ich wymiary (205 x 92,5 cm) ułatwiają transport i przenoszenie – nawet jedna osoba może je wnosić po wąskich schodach na strych. Nasączone są specjalną substancją, jednak w miejscach szczególnie wilgotnych należy użyć specjalnego rodzaju płyt szczególnie odpornych na działanie wody. Dla zwykłych celów grubość płyty wynosi 22 mm (przy maksymalnym rozstawie belek wynoszącym 50 cm).

1

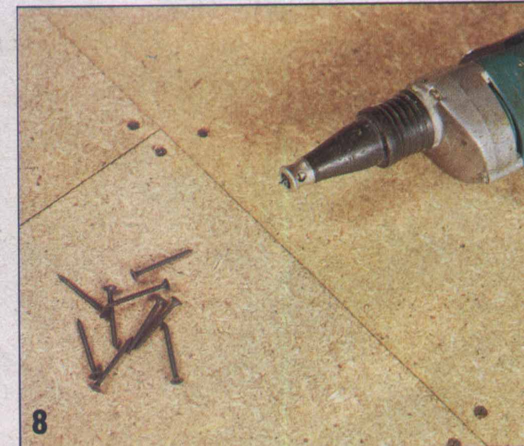

2

3

4

6

7

8

10

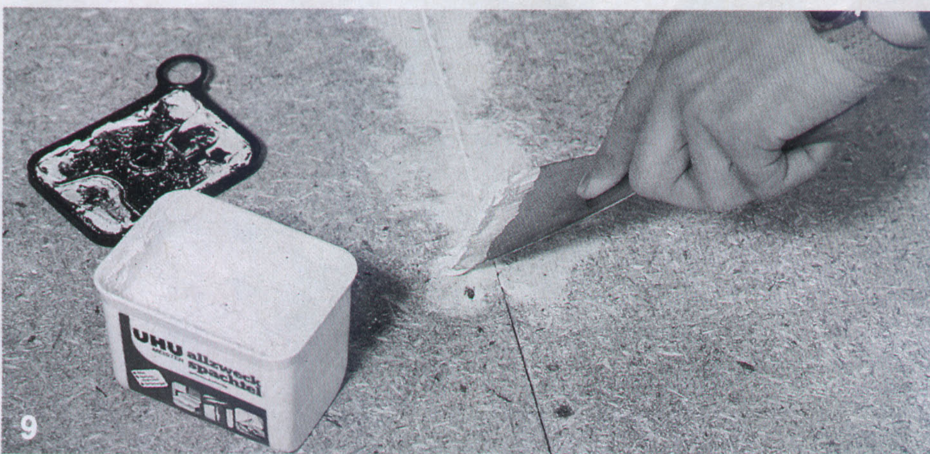

11

12

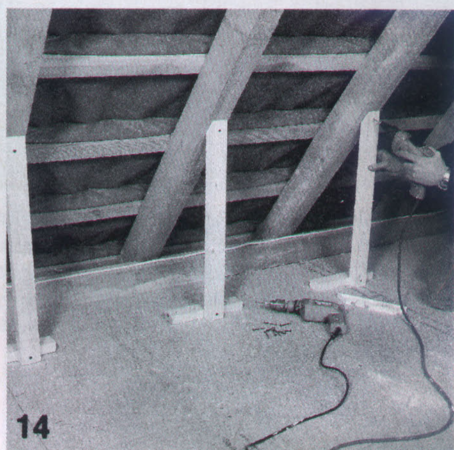
5

9

13

14

Sposób układania:

1 Kawałki płyt izolacyjnych z włókien drewnianych zakładamy na legarach w odstępach około 45 cm. Służą one wytłumieniu drgań podłogi wykonanej z desek podłogowych lub płyt wykończeniowych oraz tłumią odgłosy kroków, tak że nie słychać ich w pokojach niżej.

2 Belki o wymiarach 4 x 6 cm układamy na materiale izolacyjnym. Legary i belki konstrukcyjne podłogi nie są skręcone ze sobą. Podłoga leży swobodnie na legarach, bez sztywnego połączenia ze stropem.

3 Kładziemy pierwszą płytę i wyrównujemy jej położenie. Po bokach zostawiamy szparę szerokości 15 mm, którą zabezpieczamy klinami lub kawałkami wełny mineralnej.

4 Płyty sklejamy wzdłóż krótszej krawędzi. Pokrywamy klejem stolarskim (białym) wpust lub pióro, a następnie dociskamy drugą płytę.

5 Drugi rząd płyt musi być tak ułożony, aby klejone krawędzie nie znajdowały się na tej samej linii. Trzeba wobec tego skrócić jedną płytę o jedną trzecią długości.

6 Wzdłuż dłuższych brzgów wiercimy otwory na śruby, którymi przykręcimy płyty do belek. Trzeba uważać, żeby krawędź płyty dochodziła zawsze do połowy grubości belki znajdującej się pod nią.

7 Wkręty z łbami gwiazdkowymi do drewna najłatwiej przykręcić specjalną wiertarką

8 Tak wyglądają krawędzie przykręconych płyt. Proszę zwrócić uwagę na naprzemienny układ płyt.

9 Fugowanie jest konieczne, jeżeli planujemy ułożenie na płytach bardzo cienkich wykładzin podłogowych, takich jak płytki PCV.

10 Jeżeli planujemy ustawienie pionowych ścianek, najlepiej dopasować je do konkretnego umeblowania. Na przykład szafka wysokości 80 cm wymaga ścianki wysokiej na 85 cm. Rozpoczynamy od zaznaczenia poziomu ściany na płycie.

11 Zbędne skrawki listew przykręcone na poziomie krokwi posłużą za przypory.

12 Ustawienie pionowej listwy określamy za pomocą pozimicy.

13 Po przycięciu podpór pionowych...

14 ...przykręca się je do krokwi długimi śrubami gwiazdkowymi. Teraz można przykręcić płyty gipsowe lub boazerię.

Boazeria na ścianach i suficie

Boazeria jest relatywnie niedrogim i jednocześnie bardzo dekoracyjnym materiałem znakomicie nadającym się na poddasze. Za 10 do 30 DM za m² można kupić obok listew świerkowych i sosnowych (na zdjęciu) również listwy z sosny brazylijskiej. Listwy należy zakupić na długo przed montażem i rozłożyć na podłodze, aby dobrze przeschły. Przed montowaniem należy je dokładnie ze wszystkich stron pokryć bezbarwnym lakierem do drewna.

Kolejność prac

Przed umocowaniem pierwszej listwy należy sprawdzić czy wszystkie krokwie są na równym poziomie. Jeśli nie, trzeba przyjąć tę najbardziej wystającą za punkt odniesienia i pogrubić pozostałe przybijając do nich odpowiednie listwy. Nierówność rzędu milimetra lub dwóch nie gra roli. Natomiast większe odchylenia trzeba skorygować.

1 Pierwszą, dolną listwę przy ścięciu dachu przybijamy gwoździami. Listwa przypodłogowa przykryje główki gwoździ. Jeśli planujemy położenie grubego dywanu lub wykładziny, wkładamy pod pierwszą listwę pasek płyty pilśniowej Przed przybiciem jeszcze raz sprawdzamy poziomicą ułożenie listwy.

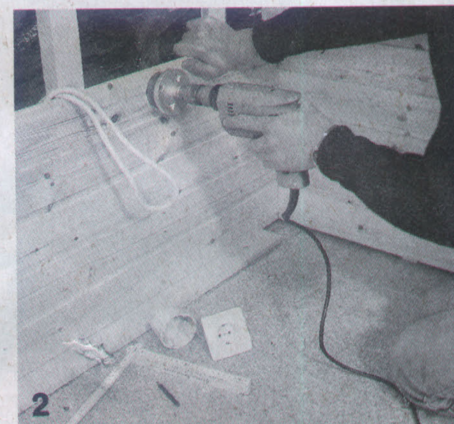
2 O puszkach gniazdek i przełączników należy pomyśleć już po ułożeniu 30 cm boazerii. Piłą otwornicą wycinamy dziury na specjalne puszki do lekkich konstrukcji ściennych, po czym wkładamy puszkę i dokręcamy śruby zaciskowe.

3 Przewody należy wyciągnąć przez puszki na długość 20 cm. Właściwe połączenie wykonuje elektryk (trzeba to zgłosić wcześniej w zakładzie!).

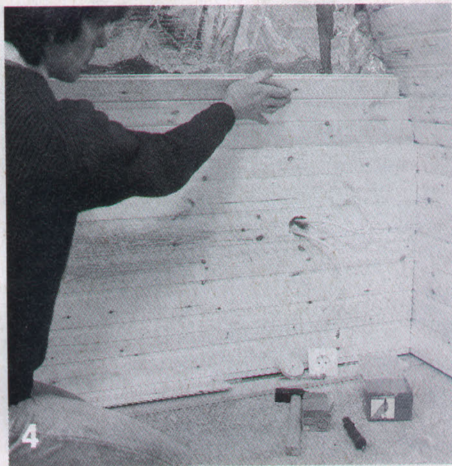
4 Jeśli montujemy boazerię na strychu z czterospadowym dachem, gdzie stykają się dwie krzywizny, najlepiej najpierw wykonać szablon.

5 Przykładamy krótki kawałek listwy boazeryjnej, po czym dokładnie odrysowujemy krzywiznę .

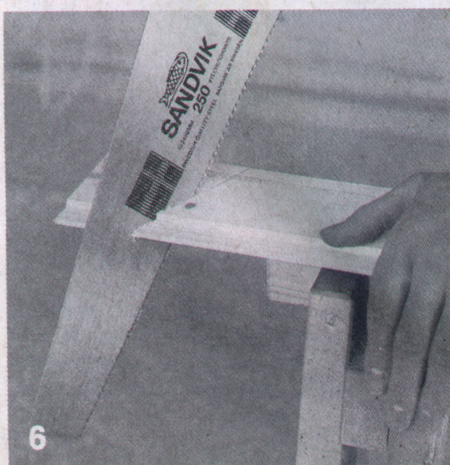

1

2

3

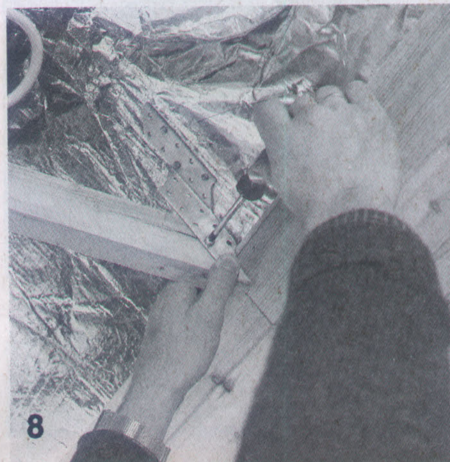

4

5

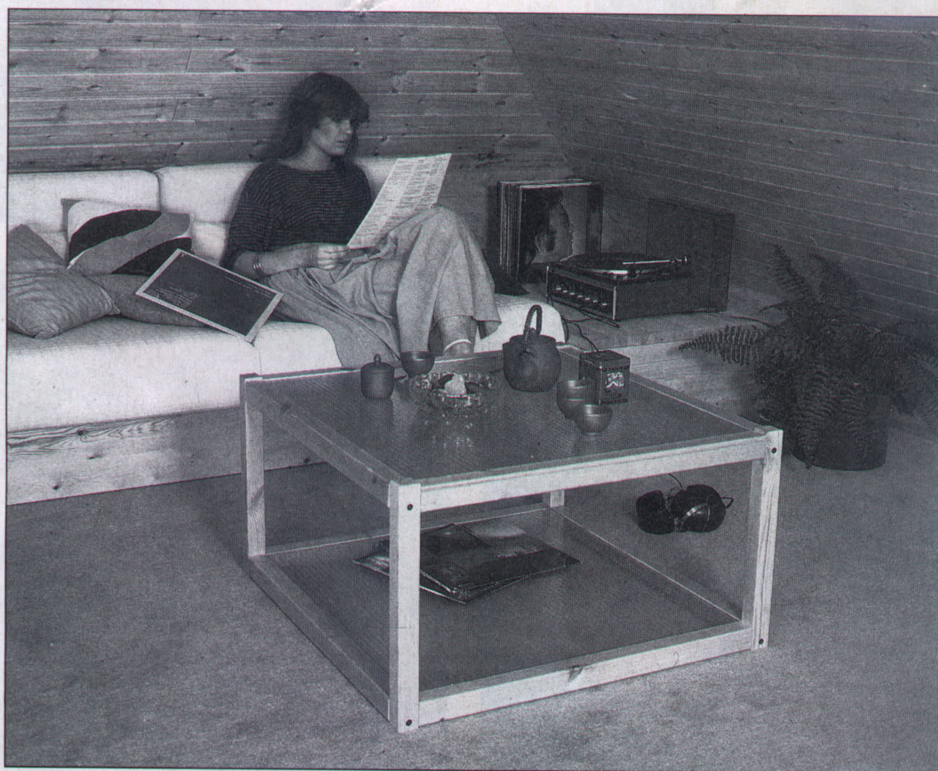
6

7

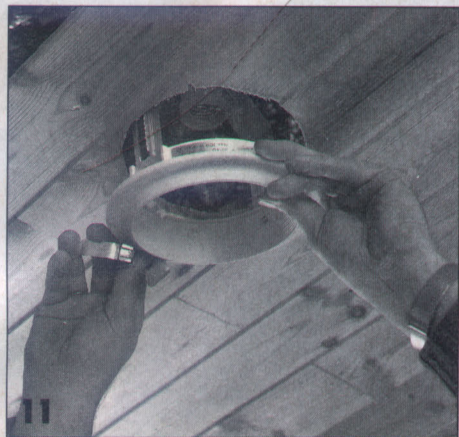

8

9

6 W zaznaczonych miejscach przycinamy listwę piłą rozpłatnicą. Zawsze po prawej stronie listwy!
7 Listwy zwykle przybija się do krokwi przy pomocy blaszanych klamer. Wykonujemy to namagnesowanym przybijakiem. Jeśli ktoś ma elektryczny tacker, to może przystrzelić większe klamry, które połączą krawędź wpustu z krokwią.
8 Krótkie listwy poprzeczne można przybić do krokwi bezpośrednio lub za pośrenictwem metalowego kątownika.
9 Przed całkowitym zakryciem sufitu należy pamiętać o przewodach elektrycznych. Można, tak jak w ścianach, wyciągnąć nieco kabla, w zależności od rodzaju lampy, lub też od razu wmontować schowaną lampę sufitową.
10 i 11 Wbudowana lampa sufitowa (Hoffmeister) jest praktyczna i niedroga. Otwór na lampę wycinamy wyrzynarką jeszcze przed całkowitym zakryciem sufitu.

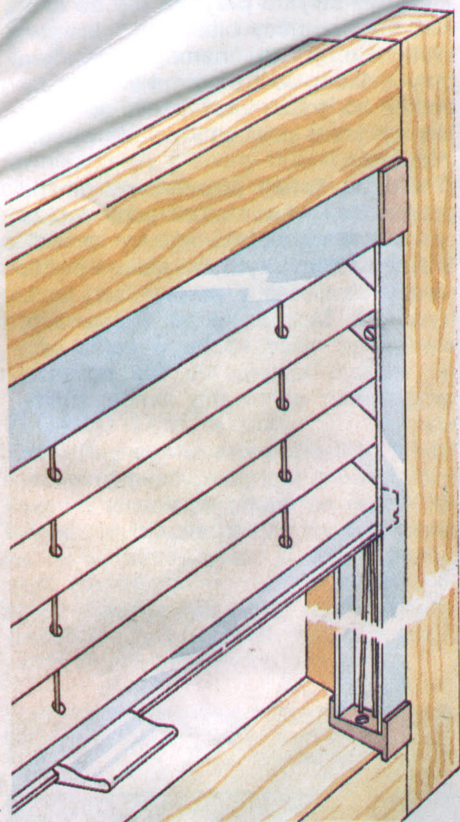

10

11

Nawet jeżeli strych został zaadaptowany do celów mieszkalnych, musi nadal spełniać swoje tradycyjne funkcje. Należy więc pamiętać, że kominiarz musi mieć dostęp do okna dachowego, przez które z kolei może dostać się do wylotu komina. Zwykle okno przy kominie jest mało atrakcyjne. Jeżeli przez inne okna dociera dostateczna ilość światła, możemy przykryć je klapą z ryglem.

Boazeria: Ostermann & Scheiwe; Płyty podłogowe: Novopan; Wykładzina podłogowa: Girmes: Maty izolacyjne: Detsche Rockwool; Meble: IKEA; Drewno klejone: Lughausen

STORY OKIENNE Z PLISOWANEGO MATERIAŁU – – UDANA KOMBINACJA ŻALUZJI I FIRANEK.

Rysunki: Achim Bredin; Zdjęcia: Velux, Hamburg

Na oknach poddasza story muszą być zamocowane tak, jak żaluzje (zdjęcie po prawej). Produkowane są specjalne modele, w których story poprowadzone są wewnątrz aluminiowych szyn montowanych na ramach okiennych. Niektórzy producenci okien dachowych proponują to wyposażenie w różnych wymiarach w zależności od wymiarów okien. Aby zakupić odpowiedni model wystarczy podać oznaczenie typu okna.

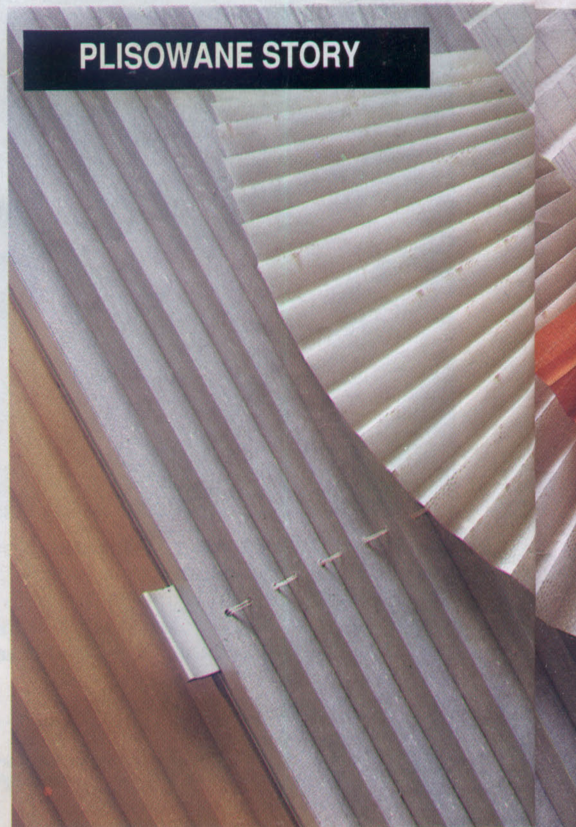

MARKIZY SIATKOWE

Drobno plecioną, wodoodporną tkaninę można zamontować na oknie jako osłonę przedokienną. Latem działa ona jak filtr promieni słonecznych osłaniając szybę okna dachowego przed nagrzaniem. Dzięki temu jest pod dachem znacznie chłodniej.

PLISOWANE STORY

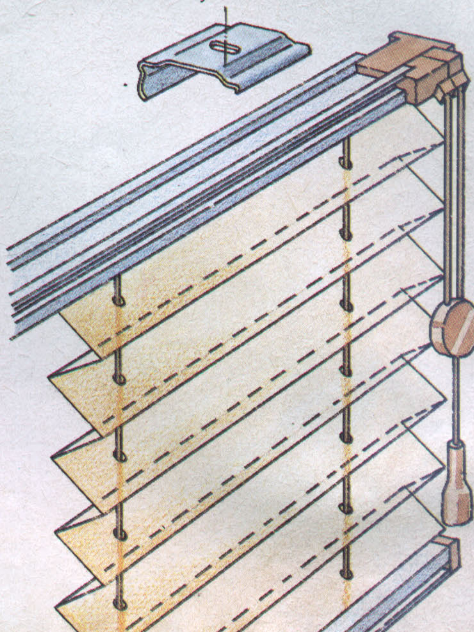

Na obydwu oknach dachowych umocowano story okienne. Wykonano je z aluminiowych szyn, ustawionych równolegle do szyb, w które wpuszczono drobno plisowany materiał.

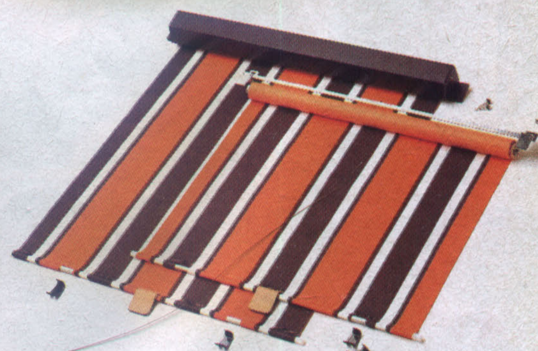

Delikatny materiał jest ułożony w sztywne trwałe plisy. Można z niego wykonać tekstylną zasłonę, którą obsługuje się tak, jak żaluzje lub roletę. Rysunek poniżej pokazuje sposób zawieszenia zasłony na oknie.

MARKIZY NA DACHU

Nad oknem w dachu można zamocować markizę, która roluje się jak zwykła roleta. Jej dolny brzeg zaczepia się o skrzydła okna – – w ten sposób materiał jest stale naprężony. Podczas zimy markizę chowamy do obudowy.

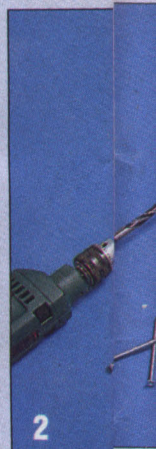
Szafa pod spadzistym dachem

Szafa umieszczona we wnęce pod skośnym dachem pozwala wykorzystać trudno dostępne miejsca.

W „Selber Machen" przedstawione były już kilkakrotnie propozycje budowy szafy na poddaszu. Jednak szafa proponowana w tym numerze „Majstra..." jest nieco inna. Jej specyficzna konstrukcja pozwala na całkowite wykorzystanie miejsca pod spadzistym dachem. Za półkami na rzeczy osobiste, pościel lub ręczniki znajduje się oddzielona ścianką działową wnęka, w której można ustawić np. walizy z rzeczami rzadziej używanymi. Dostęp do niej jest wewnątrz szafy, tam gdzie znajduje się drążek na wiszącą garderobę. Głównym elementem konstrukcyjnym szafy jest rama frontowa, do której przymocowane są zarówno drzwi, jak i dające się przestawiać półki. Rama zbudowana jest z części systemu „1001 Macher". Są to klejone kilkakrotnie sosnowe listwy – kantówki, które posiadają dokładne wymiary i nie ulegają wypaczeniom i skrzywieniom. Dostępne są w różnych rozmiarach począwszy od przekrojów listew 38 x 58 mm aż po 68 x 98 mm oraz w dowolnych długościach. Listwy łączy się wkrętami. Jeśli mamy pewność, że rama nie będzie już rozmonto-

Elementy ramy łączymy wkrętami o długości 100 mm. Wcześniej w odpowiednich miejscach nawiercamy głębokie otwory. Na zdjęciu pokazano łączenie górnej poprzeczki z pionowym słupkiem. Odpowiednio do kąta nachylenia dachu dopasowujemy u góry krawędzie przycinając je skośnie.

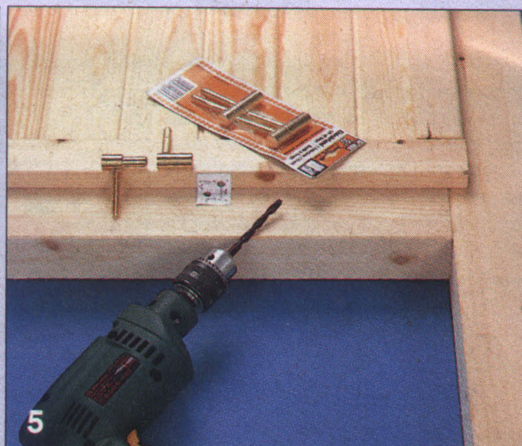
Zanim zmontowana rama zostanie umieszczona na właściwym miejscu, dopasowujemy drzwi szafy. Najłatwiej to zrobić gdy rama leży jeszcze na podłodze. Drzwi przycinamy do żądanego wymiaru piłą rozpłatnicą. Należy zwrócić uwagę, aby wszystkie listwy drzwi boazeryjnych znajdowały się w jednej linii.

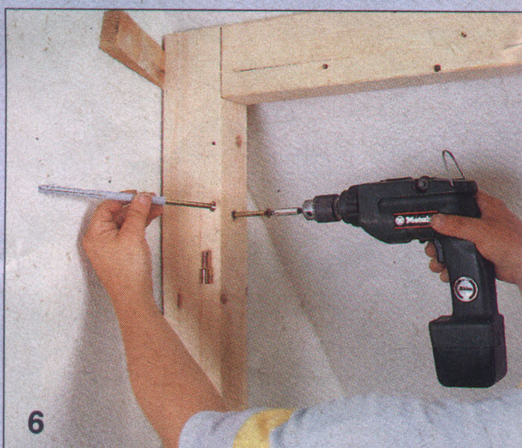

Na dole i u góry drzwi boazeryjne wzkańczamy listwami. Są one tylko przyklejone, przy czym, do czasu wyschnięcia muszą być przytrzymywane zaciskami. Dzięki tym listwom drzwi sprawiają wrażenie solidnych drzwi ramowych wypełnionych szczeblinami.

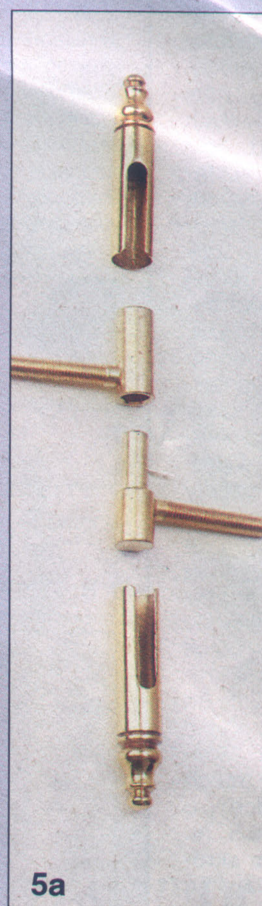

Typowe pomieszczenie na poddaszu, wspaniale nadające się do zabudowania. Miejsce na szafę, w tym przypadku ma 2,7 m szerokiości i 2,1 m wysokości licząc do belek konstrukcji dachowej. Kąt pochylenia dachu wynosi 45°, wysokość ściany kolankowej 60 cm.

Ramę przymocowujemy do ścian z obydwu stron bardzo długimi kołkami rozporowymi. Do wypoziomowania ramy i ustawienia jej dokładnie w pionie posłużymy się klinami drewnianymi. Jeśli ściany są nierówne i powstają szczeliny musimy ramę drewnianą odpowiednio wykończyć.

Drzwi okuwamy zawiasami wkręcanymi. Aby zrobić to dokładnie, drzwi układamy na futrynie na podłodze i wiercimy otwory posługując się szablonem dołączonym do opakowania zawiasów. Następnie wkręcamy zawiasy i zakładamy na próbę drzwi. Miedzianymi osłonami założonymi na proste, gładkie zawiasy możemy elegancko ozdobić surowy front drewnianej szafy.

Zanim dokręcimy wszystkie wkręty, ramę musimy dokładnie ustawić w pionie i wypoziomować. Włożonymi uprzednio klinami możemy skorygować niedokładności. Jeśli szafa jest długa, przykręcamy również poprzeczkę górną i dolną do sufitu i podłogi.

Zdjęcia: Marco Moog

UWAGA

Podłogę w szafie, zamiast wykładziną dywanową, lepiej jest wyłożyć łatwym do pielęgnacji tworzywem sztucznym lub PCW.

wywana, możemy ją dodatkowo skleić. Szyny regałowe, które normalnie mocowane są do ściany, tutaj przykręcamy do pionowych elementów ramy od wewnątrz. Dające się przestawiać wsporniki półek są ustawione odwrotnie spełniają jednak tak samo dobrze swoje funkcje. W górnej części szafy, gdzie spad dachu jest stosunkowo blisko, zakładamy odpowiednio krótkie wsporniki półek. Przegrody pionowe szafy oraz półki zostały wykonane z laminowanej płyty wiórowej. Poszczególne elementy są dopasowane do spadzistego dachu i skręcone, a trapezowe łączniki utrzymują je mocno przy ramie. Wszystkie widoczne krawędzie ścianek działowych i półek zakończone są listwami krawędziowymi. Drzwi szafy to popularne drzwi boazeryjne z drewna sosnowego. Można kupić takie drzwi w trzech różnych szerokościach o długości 2,0 m lub 2,5 m. Można je odpowiednio skrócić według potrzeb. Drzwi są wzkończone przyklejonymi u dołu i u góry listwami.

Szafa pod spadzistym dachem

Jeśli szafa ma pozostać w naturalnym kolorze drewna, wystarczy pociągnąć ramę i drzwi woskiem meblowym. My pomalowaliśmy ramę dwukrotnie farbą akrylową. Farba akrylowa nie jest niebezpieczna dla środowiska i szybko schnie.

8

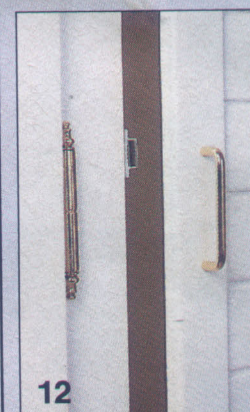
Rozcieńczoną wodą farbę akrylową można nanosić pistoletem malarskim. Jeżeli w trakcie malowania pistoletem drzwi leżą, to wówczas malatura będzie pozbawiona jakichkolwiek zacieków i zgrubień.

10

11

9

12

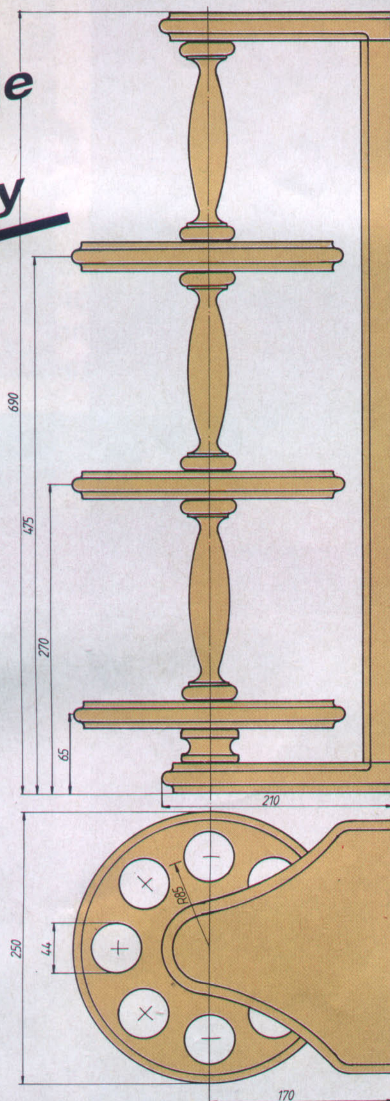
W części wewnętrznej do pionowych słupków są przykręcone trapezowymi łącznikami ścianki działowe. Na zdjęciu jest widoczna również szyna z przestawnymi wspornikami. Drzwi mają miedziane uchwyty pasujące do ozdobnych osłon zawiasów wkręcanych.

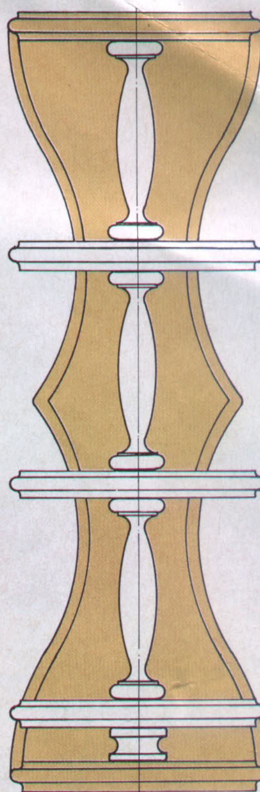
Dodatkowa skrytka za bieliźniarką. Przy całkowitej głębokości 1,60 pozostaje na nią jeszcze 1 m. Przestrzeń za bieliźniarkami, a także garderobą można wykorzystać na ukrycie wielu potrzebnych i niepotrzebnych rzeczy.

13

Ramy i drzwi w naszej szafie, mogą być również różnokolorowe lub w odcieniu naturalnego drewna.

rady, propozycje i nowe pomysły

Projekt, zdjęcie i rysunek: Herbert Swyter

Karuzela nie za mała, nie za duża, karuzela w sam raz dla majsterkowiczów hobbystów, którzy używają w kuchni wielu ziół i przypraw. 24 słoiczki z przeróżnymi zawartościami są umieszczone w zagłębieniach (około 2 cm) półek regaliku.

„KARUZELA" DO PRZYPRAW

Stały czytelnik „Selber Machen" Herbert Swyster zbudował z klejonego drewna sosnowego tę oto „karuzelę" na przyprawy. Rysunki przedstawiają, jak można w prosty sposób wykonać takie kręcące się półeczki. Formę płyty przyściennej i okrągłych półek najlepiej przygotować najpierw na papierze wykonując szablon. Kontury przenosimy na drewniane elementy i wycinamy piłą otwornicą. Tak samo postępujemy przy wykonywaniu trzech jednakowej wielkości płyt na przyprawy. Widoczne krawędzie „karuzeli" możemy ozdobić w dowolny sposób posługując się frezarką górnowrzecionową. Słupki łączące elementy „karuzeli" można również wytoczyć samemu. Drewniane kołki i klej zapewniają stabilność i solidność. Również wsporniki, które utrzymują u góry i u dołu półki na przyprawy połączone są ze słupkami kołkami. Całość malujemy dwa, trzy razy ochronnym, bezbarwnym lakierem do drewna.

Modelarstwo

Stara zabawka – klasyczne modele

Zapewne starsi majsterkowicze pamiętają je jeszcze z dzieciństwa – obiekt pożądania najmłodszych – zestawy metalowych elementów Märklin, z których można było wykonać dowolnie wymyślony projekt. Między innymi legendarny, czerwony samochód wyścigowy składający się ze 122 części. Jubileusz 75-lecia istnienia Märklin uczcił wznawiając produkcję i sprzedaż starych modeli zabawek. Uzupełniają je dodatkowe zestawy, które zawierają nowoczesną technikę, np.: napęd na baterie słoneczne, sterowanie cyfrowe. Przeszłość i przyszłość, stara forma i nowa technika oraz przemyślne połączenia tworzą całość.

Zdjęcia: K. Vogel-Berensmann

Zdjęcia pokazują, jak wszechstronny jest *proponowany przez nas system budowy mebli na poddasze. Regał, który jednocześnie służy przedzieleniu pomieszczenia można przedłużyć o jedno pole w przypadku, gdy dach jest spadzisty aż do podłogi. Na niewysokiej ścianie kolanowej umieszczone zostały panele, które są jednocześnie istotnym elementem proponowanego urządzenia wnętrza, ponieważ podręczne stoliki, stoliki nocne lub stół do pracy mogą być umocowane w dowolnym miejscu i jeśli zachodzi potrzeba przesuwane wzdłuż ściany.*

Przedstawiony system zabudowy poddasza jest funkcjonalny i wszechstronny. Są to nieodzowne cechy mebli przeznaczonych do adaptowanego strychu, ponieważ nadające się do przebudowy strychy mają często skośne dachy o różnych kątach nachylenia, od 30 do 48 stopni – a robota ciesielska rzadko bywa na tyle dokładna, aby można było obyć się bez pomiarów konkretnego kąta.

Ponieważ wymiary każdego poddasza są indywidualne, przedstawione rysunki do naszego artykułu mogą zapoznać majsterkowiczów jedynie z zasadami konstrukcji. Wymiary elementów dotyczą przypadku nachylenia dachu pod kątem 45 stopni. Grubość, głębokość i szerokość poszczególnych elementów mebli i wyposażenia oraz wysokość stołów są odpowiednie w każdym przypadku. Chociaż przy określeniu wysokości biurka występują nieraz problemy. Z jednej strony ściana boczna musi być podzielona tak, aby można było umieścić na niej panele równej szerokości, z drugiej strony potrzebna jest odpowiednia szczelina, w której można będzie osadzić blat biurka na idealnej wysokości. Trzy centymetry wyżej lub niżej od tej wysokości nie zmieniają walorów użyteczności biurka, a liczba paneli może być dzięki temu odpowiednio dobrana tak, aby znaleźć kompromis między tymi dwoma elementami.

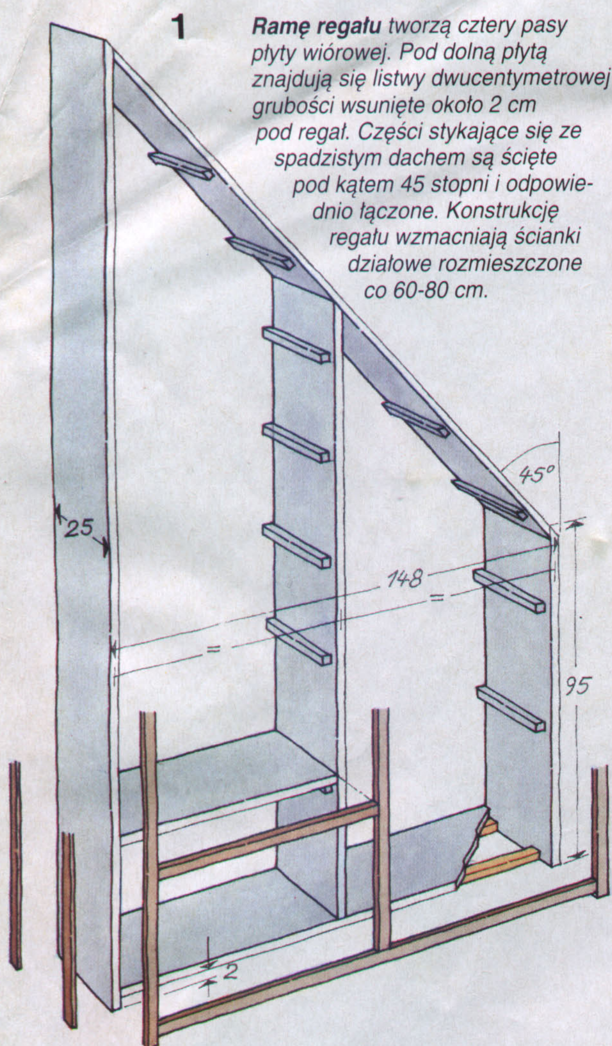
Proponowane do zbudowania panele i meble są wzkonane z obustronnie laminowanej, białej płyty wiórowej (19 mm), która została wykończona częściowo listwami krawędziowymi oraz kolorowo polakierowanymi listwami. Jako przykład podajemy również inne możliwe

Meble na poddaszu

Gotowe meble o odpowiednich wymiarach przeznaczone do urządzenia poddasza trudno kupić. Aby optymalnie wykorzystać miejsce na poddaszu najlepiej samemu zbudować odpowiednie meble. Nasza propozycja przedstawia kombinację mebli, wykończenie ściany i przegrodę.

Regał na książki służący jako przegroda w pomieszczeniu

***Ramę regału** tworzą cztery pasy płyty wiórowej. Pod dolną płytą znajdują się listwy dwucentymetrowej grubości wsunięte około 2 cm pod regał. Części stykające się ze spadzistym dachem są ścięte pod kątem 45 stopni i odpowiednio łączone. Konstrukcję regału wzmacniają ścianki działowe rozmieszczone co 60-80 cm.*

***2 Listwy płyty wiórowej** lub heblowane deski przymocowujemy kołkami pionowo do ściany co 85 cm. Będą stanowiły podporę dla paneli. Możemy je pomalować na ten sam kolor co ścianę.*

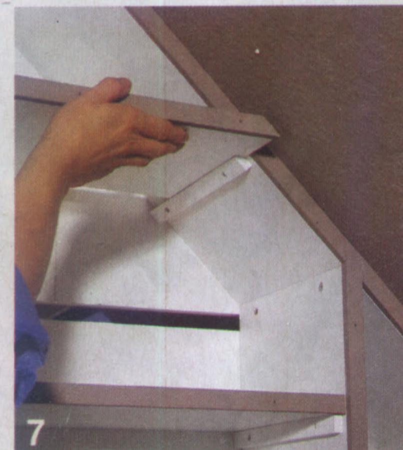
***3 Każdy z paneli** przykręcamy do listew dwoma wkrętami w równych odległościach. Otwory na wkręty uprzednio nawiercamy i lekko fazujemy. Między panele wkładamy kawałki płyty o szerokości 2 cm, co ułatwia utrzymanie równych odstępów.*

***4 Ramę regału** łączymy ze ścianką działową wkrętami u góry i u dołu, i wstawiamy w odpowiednim miejscu. Dzięki temu połączenia są niewidoczne.*

***5 Zewnętrzny element ramy** łączymy wkrętami od frontu. Uprzednio lekko nawiercamy otwory. Powinny one być tak blisko krawędzi, aby można je było później zakryć listwami wykończeniowymi.*

***6 Dokładnie wycięte panele** przykręcamy od tyłu regału. Wzmocnią one całą konstrukcję.*

***7 Każda półka** spoczywa na listwach nośnych (2 x 2 cm), przymocowanych do ramy regału. W części skośnej listwy przycinamy po kątem 45 stopni i lakierujemy na biało. Krawędzie zakrywamy listwami wykończeniowymi.*

Składane biurko

warianty kombinacji materiałów: płyta wiórowa z białym laminatem i listwami krawędziowymi ze szlachetnych gatunków drewna; fornirowane dwustronnie płyty wiórowe lub stolarskie z listwami krawędziowymi lub listwami z drewna szlachetnego w jednakowym odcieniu; płyta wiórowa z listwami krawędziowymi, która po szpachlowaniu i szlifowaniu jest lakierowana na kolorowo. Ostatni rodzaj materiału, który nadaje się np. do urządzenia pokoju dziecinnego, jest chyba jednocześnie najtańszy.
Również sposób montażu różni się w zależności od wybranego materiału. Białe płyty wiórowe można np. skręcać widocznymi nierdzewnymi wkrętami z łebkami soczewkowymi. Jeśli wybierzecie powłokę przypominającą szlachetne drewno, które dzięki matowemu lakierowi lub specjalnemu matowieniu przypomina powierzchnię mebli, powinniście raczej zastosować niewidoczną metodę łączenia. Kleje montażowe lub specjalne masy z tuby są dobre do paneli, biały klej stolarski przeznaczymy do mebli. W miejscach, w których przewidujemy większe obciążenia, powinniśmy zastosować dodatkowo kołki lub wkręty wzmacniające.

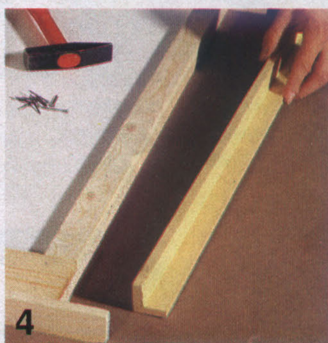

*1 **Blat biurka** wzmocniony jest krawędziach listwami. Przyklejamy je i dodatkowo przybijamy gwoździami, których łebki zagłębiamy i szpachlujemy otwory.*

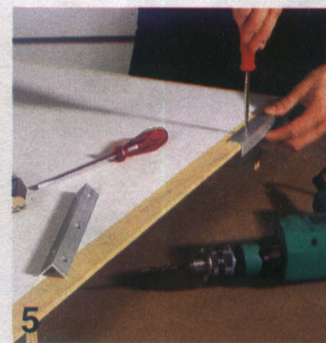
*2 **Brzegi blatu** wzmacniamy od spodu listwami o szerokości 5 cm i grubości 1 cm. Sztyfty z drutu wyciągamy po wyschnięciu kleju.*

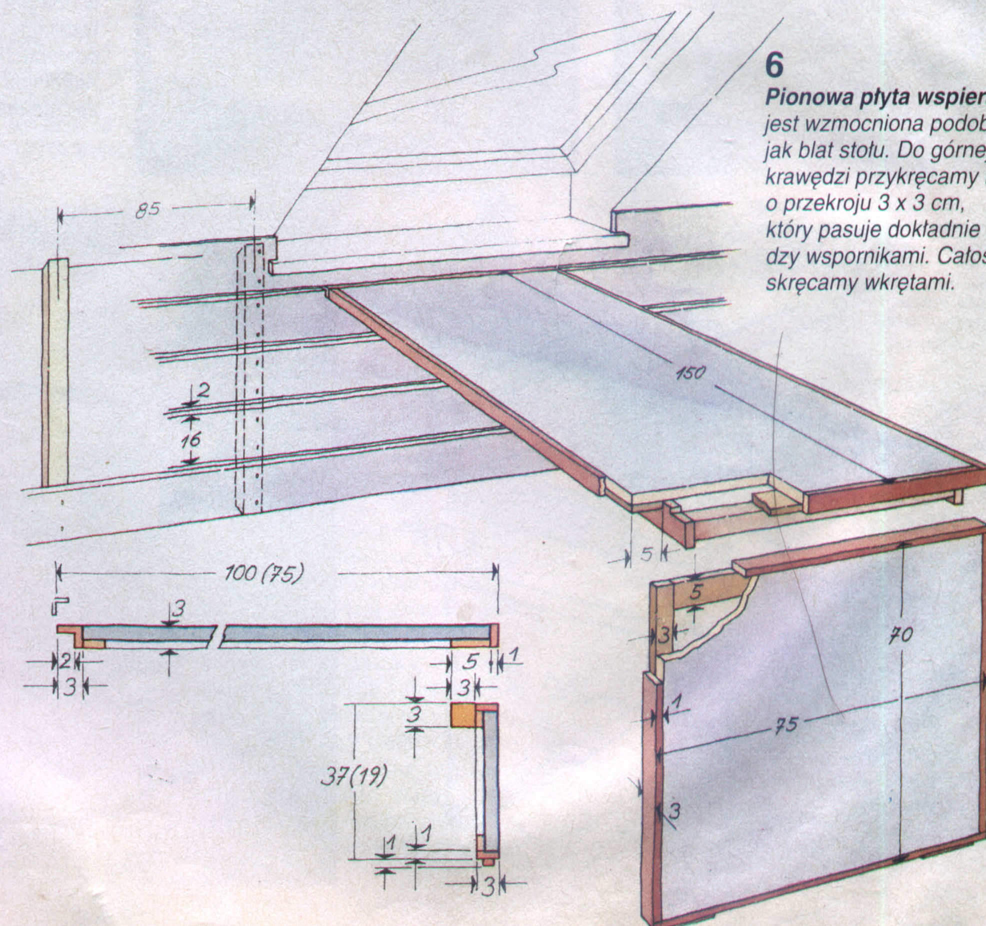
***Dodatkowym wzmocnieniem** blatu będą wsporniki o szerokości 6 cm (patrz rysunek). Przyklejamy je od spodu.*

***Do tylnej krawędzi** blatu przymocowujemy listwę o wymiarach 3 x 3 cm, w której wycinamy wspornik 2 x 2 cm. Pozwala to zawiesić blat biurka na panelu przy ścianie (patrz rysunek przekrojowy).*

***Dwa kątowniki aluminiowe** uzupełnia blat. Przed skręcaniem nawiercamy i fazujemy otwory na wkręty. Kątowniki mocujemy w sposób przedstawiony na rysunku przekrojowym.*

6
***Pionowa płyta wspierająca** jest wzmocniona podobnie jak blat stołu. Do górnej krawędzi przykręcamy listwę o przekroju 3 x 3 cm, który pasuje dokładnie między wspornikami. Całość skręcamy wkrętami.*

Stoły różnej wysokości oraz uniwersalna półka

Płytę wspierającą i blat biurka *łączymy dokładnie pod kątem prostym i skręcamy z listwą o przekroju 3 x 3 cm. Otwory pod wkręty nawiercamy wcześniej i fazujemy (wkręty 45 milimetrowej długości).*

Tylną krawędź blatu *z dwoma kątownikami aluminiowymi wsuwamy w odpowiednią szczelinę między panelami i dociskamy. Ciężar własny blatu zapewnia stabilne i trwałe mocowanie.*

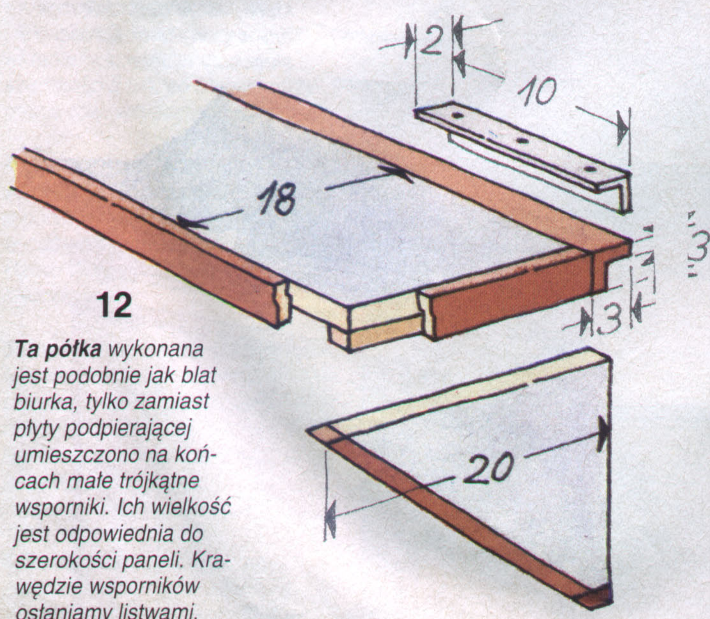

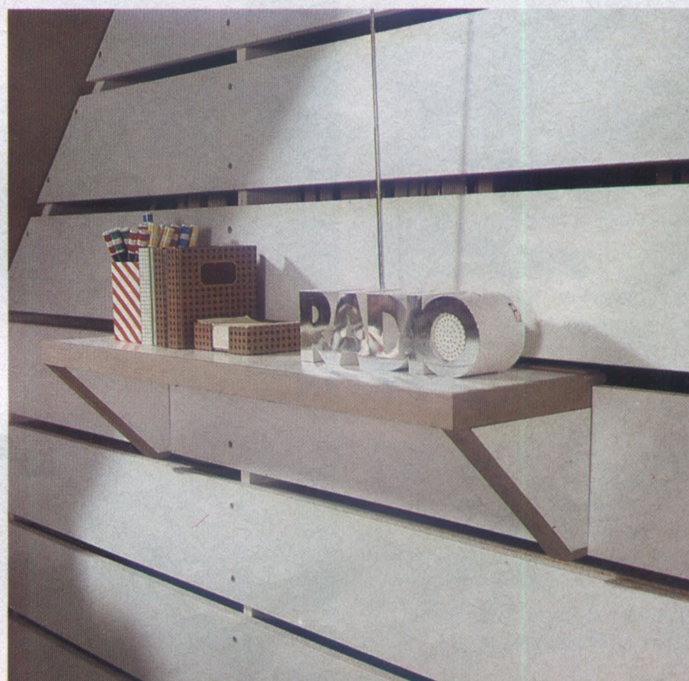
9+10+11 Trzy różne stoliki *wykonane w ten sam sposób. Biurko ma wysokość czterech desek panelowych. Stolik nocny jest zawieszony na drugiej desce nad podłogą, a stolik podręczny umieszczony nisko nad podłogą.*

↓**Półka na drobiazgi**, *którą można umieścić w dowolnym miejscu na listwach panelowych. Ustalając długość półki musimy pamiętać o odstępach między listwami przymurowymi. Aluminiowe kątowniki muszą mieć możliwość zaczepienia za panelami.*

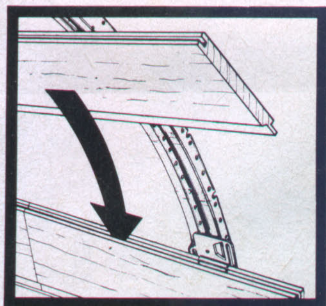

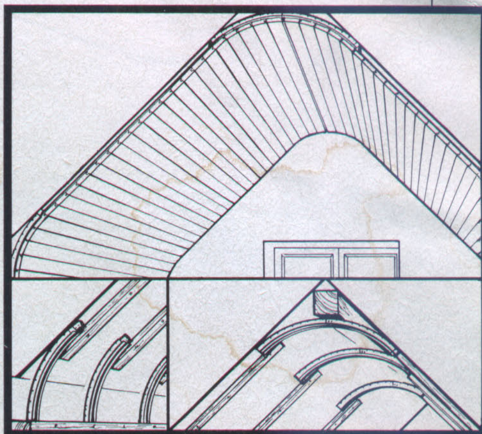
12

Ta półka *wykonana jest podobnie jak blat biurka, tylko zamiast płyty podpierającej umieszczono na końcach małe trójkątne wsporniki. Ich wielkość jest odpowiednia do szerokości paneli. Krawędzie wsporników osłaniamy listwami.*

W SKRÓCIE

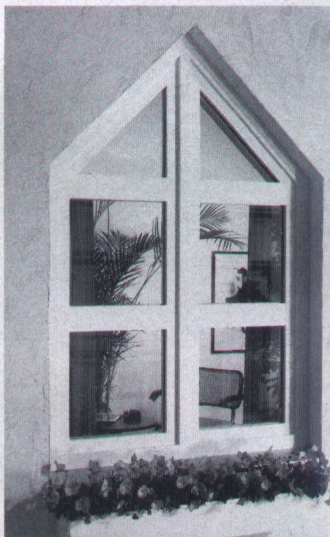
TEN ŁUK MOŻNA KUPIĆ JAKO SYSTEM MODUŁOWY

Skomplikowane i drogie konstrukcje drewniane nie są już niezbędne, jeśli zdecydujemy się na łuk wykonany z desek boazeryjnych. Czy to przy zwieńczeniu dachu, czy w miejscach przełomów ściany ze spadzistym dachem półokrągłe wykończenie boazeryjne nadaje wnętrzom doskonały wygląd. Stało się to możliwe dzięki systemowi „Staba". System składa się z szyny metalowej, do której przypinamy specjalnymi klipsami deski boazeryjne. Klipsy wtykamy w szynę.

NOWA DRABINA MALARSKA

Udręka przy malowaniu wysokich ścian lub sufitów jest związana zazwyczaj z wchodzeniem i schodzeniem z drabiny oraz ciągłym jej przestawianiem. Pokazana poniżej pomysłowa drabina umożliwia malowanie prostych odcinków bez ustawicznego schodzenia i wchodzenia. Dzięki urządzeniu korbowemu taka drabina stała się pożytecznym „pojazdem", na którym można się posuwać wzdłuż ściany. Drabinkę można kupić z 3, 4 lub 5 stopniami w cenie od 199 do 259 marek (OTTO-Versand, 2000 Hamburg 400).

POŁYSK ZNÓW MODNY

Po okresie panowania mody na matowe i półmatowe powierzchnie lakierowane, wysoki połysk ponownie zdobywa sobie zwolenników, zarówno jeśli chodzi o meble, jak i o sposób wykańczania drzwi i okien. Nowoczesne metody malowania dają szerokie pole do popisu. „Glasurit" to idealnie dobrane środki służące odnawianiu i konserwacji drewnianych okien: szpachlówka uniwersalna, środek gruntujący i wierzchnia powłoka malarska. Kto dokładnie wykona wszystkie etapy pracy: szpachlowanie, szlifowanie i lakierowanie na pewno osiągnie pożądany efekt.

Majster. . .

miesięcznik wydawnictwa
Jahreszeiten Verlag GmbH,
Poßmoorweg 5, 2000 Hamburg 60,
Telefon: 040/271 70. Telex 2173 465 jagr
Telefax: 040/2717 2056

Redaktor naczelny:
Joachim Brauer, Michael Schweer

Uwe Kollmorgen (kierownik redakcji)
Gerhard Weber (kierownik produkcji)
Cheflayouter: Jens Rode
Redakcja: Jens M. Fischer,
Wolf Dietrich Laatzen, Evamarie Stade
Heinrich Behrensmeier
(finanse i strona prawna)
Layout: Barbara Guthmann, Rolf Tonner,
Hugo Lobeck
Produkcja: Karl Gerhard Bohm
Warsztat: Hans Joachim Daschiel
Dyrektor wydawnictwa:
Rainer Ziermann
Z-ca: Otto A. Buresch
Kierownik działu ogłoszeń:
Michael Scheible
Rozpowszechnianie:
Jahr Verlag GmbH & Co,
Jessenstr. 1, 2000 Hamburg 52
Kierownik produkcji: Guenther Harder
Produkcja: Horst Riecke
Struktura ogłoszeń: Monika Heers
Odpowiedzialni za druk:
Hannelore Suhr, Marlies Wiechmann
Redakcja Polska
Miesięcznika
Majster . . .
ul. Wronia 23
00-958 Warszawa
Tekst polski: Karol Adamczyk

Odpowiedzialny za treść:
Joachim Brauer
Odpowiedzialny za ogłoszenia:
Michael Scheible

Artykułów i zdjęć nie zamówionych
redakcja nie zwraca.
Skład: dammtorsatz, Hamburg
Repro: Online, Dortmund
Druk: Frank Druck, Preetz

Cena: 18000 zł

Wydawnictwo nie odpowiada
za niezawinione niedostarczenie
miesięcznika.

Published under licence
by permission of

JAHRES ZEITEN VERLAG

Jahreszeiten Verlag GmbH
Poßmoorweg 5, 2000 Hamburg 60

owner of
selbermachen
Majster . . .
Adres w Polsce:
Jahr-Verlag
Joint-Venture
Spółka Wydawniczo-Produkcyjna
00-023 Warszawa
ul. Widok 12
tlx.: 816410 jvpl
fax: 27 - 50 - 29
tel.: 27 - 35 - 39
27 - 50 - 19

1

2

10

11

SZLACHETNE ŚCIANY I SUFITY

14

15

Alternatywa dla „ukochanych" tapet: panele i kasetony nadające pomieszczeniu rustykalny charakter i elegancję.

Ozdobne i o wyciszonej elegancji – drewniane kasetony prezentują się wspaniale. Po ułożeniu tworzą geometryczne i symetryczne wzory, nacechowane harmonią i umiarem. Zależnie od rodzaju drewna i sposobu obróbki – kasetony są wytwarzane metodą pracochłonnego wykładania ozdobnymi listwami lub obróbką dwupłaszczyznową – pomieszczenia mogą wyglądać wspaniale, dworsko lub nabrać skromnej elegancji. W 90% przypadków kasetony, umieszczane są na sufitach możli-

16

1

kół wpust. Pióra łączące są również fornirowane. Przykłady paneli: 10. olcha biała, struktura z profilem „Corona", 11. buk, 12. europejska wiśnia, 13. europejska olcha z profilem w kształcie litery „S" (firma „Terhürne").

Przedstawione u dołu wzory pochodzą z firmy „Parador" (14-18). Do tych paneli można dokupić wiele dodatkowych elementów wykończeniowych z przeróżnymi wariantami zdobniczymi: listwami wykończeniowymi, ozdobnymi belkami, elementami meblowymi: 14. wiśnia, 15. dąb, alabaster, 16. dąb naturalny, 17. olcha, biała struktura, 18. buk jasny. Na dole po prawej stronie jest pokazany jeszcze jeden rodzaj panelu firmy „Terhürne": 19. dąb sękaty z zaokrąglonymi krawędziami.

wie bez dopasowywania przez przycinanie. Prezentowane wzory mają rozmiary 62,5 x 62,5 cm lub 50 x 50 cm: 1. wiśnia KD 83, 2. olcha KD 81, 3. dąb KD 82, 4. olcha lakierowana na biało KD 84, 5. buk KD 90, 6. olcha KD 92 (wszystkie są produktami firmy „Tilo"). 7. dąb bejcowany „Luxemburg II", 8. mahoń bejcowany „Belvedere", 9. dąb naturalny, ornament kwiatowy „Präsident" (firma „Steeb").

W przeciwieństwie do kasetonów, panele mogą być wykorzystywane zarówno do ozdoby sufitów, jak i ścian. Można je umieszczać wzdłuż, w symetrycznych ułożeniach albo w nieregularny sposób przesunięte lub skośnie. Również panele kątowe i krótkie mają swój urok.

Materiałem wyjściowym do wykonania tych elementów jest płyta wiórowa z pięknymi fornirami ze szlachetnego drewna. Spody są oklejone zwykłymi fornirami lub wykończone specjalnymi powłokami. Krawędzie mają wo-

Zdjęcie: Rene Lauert

Przykłady i wzory firm Parador Holzwerke, Erlenweg 106, 4420 Coesfeld i Holz Junge, Mühlenstraße 28, 2200 Elmshorn.

17 18 19

Rośliny ozdobne

Wyglądają zawsze bardzo pięknie na zdjęciach zamieszczanych w specjalistycznych czasopismach lub prospektach zajmujących się wystrojem mieszkań. Zwykle są to duże rośliny zielone, które dekoracyjnie wypełniają puste kąty pomieszczeń lub stanowią atrakcyjne zielone obramowanie mebli. Ten, kto próbuje po prostu naśladować to, co widział na kolorowych fotografiach, nie raz może się rozczarować. Nie wszystkie rośliny są równie łatwe w pielęgnacji, jak piękne. Aby zaoszczędzić Państwu zmartwień, dokonaliśmy podziału roślin na takie, o których doświadczeni ogrodnicy mówią, że są wyjątkowo wymagające oraz pozostałe, które polecane są hodowcom początkującym.

1.W swojej ojczyźnie, Chinach, rademachera osiąga wysokość drzewa. W mieszkaniach nie wyrasta oczywiście do takich rozmiarów. Potrzebuje ona jasnego lub półzacienionego miejsca, a ziemia powinna być stale lekko wilgotna.

2.Asplenium (zanokcica gniazdowa) jest paprocią pochodzącą z regionów tropikalnych deszczów, a mimo to dobrze się czuje w mieszkaniach ogrzewanych centralnie.Wymaga jasnego lub na wpół zacienionego miejsca. Lubi wilgoć. Liście jej dobrze jest raz na jakiś czas spryskać wodą. Uwaga! Roślina ta nie toleruje żadnych środków do nabłyszczania liści.

3. Liście krotona będą tym bardziej kolorowe, im więcej będzie na nie padać światła. Trzeba jednak pamiętać o tym, że roślina ta nie znosi bezpośredniego słońca. Rozwija się dobrze w temperaturze pokojowej przy dość dużej wilgotności powietrza. A zatem należy często spryskiwać jej liście.

4.Jukka dobrze się czuje latem na balkonie lub na tarasie. Wymaga miejsca słonecznego i przewiewnego. W zimie dobrze znosi temperaturę pokojową. Nie należy jej zbyt często podlewać.

5.Aukuba jest zupełnie niekłopotliwa w hodowli. Może stać w cieniu. Wymaga jedynie dużo świeżego powietrza. W lecie idealnym dla niej miejscem jest balkon lub taras. Powinna mieć stale wilgotno, ale „kałuży" w doniczce nie toleruje.

6. Filodendron może osiągnąć bardzo duże rozmiary. W kwiaciarniach pojawiają się najróżniejsze gatunki filodendronów, ale wszystkie mają takie same wymagania. Filodendrony lubią miejsca jasne lub na wpół zacienione. Należy je regularnie podlewać, ponieważ lubią wilgoć. Jako ciekawostkę podajemy fakt, że filodendron wpływa na obniżenie zawartości formaldehydu w powietrzu (wydzielanego przez meble z płyt wiórowych).

7.Ze względu na piękno swych wzorzystych liści maranta często gości w naszych mieszkaniach. Potrzebuje jasnego lub na wpół zacienionego miejsca. Trzeba ją równomiernie podlewać i trzymać w miejscu, gdzie powietrze jest silnie wilgotne.

8.Fikus benjamina może osiągnąć nawet dwa metry wysokości. Lubi jasne i przewiewne miejsca. Przez zimę należy podlewać go mniej (okres spoczynku). Za to latem często spryskiwać lub na mokro wycierać liście.

9. Szeflera wymaga jasnego lub na wpół zacienionego miejsca. Jeżeli zimą przechowujemy ją w mieszkaniu, powinna być często spryskiwana wodą. Latem zaś najlepiej czuje się na świeżym powietrzu.

10. Wszystkie gatunki draceny osiągają olbrzymie rozmiary. Nie znoszą one bezpośredniego słońca. Powinny być równomiernie podlewane. Latem nawozi się je raz w tygodniu, a zimą raz w miesiącu.

11. Guzmania lubi ciepło przez cały rok. Najlepiej podlewać ją z góry.

Hodowcom roślin doniczkowych radzimy: podlewajcie zawsze wasze kwiaty wodą odwapnioną, miękką i o temperaturze pokojowej.

1

2

3

4

5

Zdjęcia: Rene Lauert

ROŚLINY POKOJOWE

Na stronach poprzednich przedstawiliśmy niewielką grupę roślin, które nie mają jakichś szczególnych wymagań. W poniższej tabeli znajdziecie Państwo wiele gatunków o różnych wymaganiach. Zestawienie to pozwoli Państwu na wybór miejsca, w którym Wasza roślina będzie czuła się najlepiej.

Słonecznie

Acacia **Akacja**	5-10	❑
Aeonium **Aeonium**	8-12	❑
Agave **Agawa**	2-8	■
Aloe **Aloes**	10	■
Anisodontea **Anisodonta**	8-12	❑
Beaucarnea **Nolina**	10	■
Beloperone **Strzałkowiec**	12-15	❑
Bougainvillea **Bugenwilla**	10	❑
Brachychiton **Brachychiton**	12	❑
Browallia **Browalia**	18	❑
Callistemon **Kuflik**	6-10	❑
Capsicum **Papryka (ozdobna)**	roślina jednoroczna	❑
Carex **Turzyca**	10	❑
Chlorophytum **Zielistka**	12-22	❑
Chrysanthemum **Chryzantema**	roślina jednoroczna	❑
Citrus **Cytryna (karłowata)**	15-18	❑
Coleus **Koleus**	10	❑
Cotyledon **Kotyledon**	8-10	■
Crassula **Grubosze**	6-10	■
Cytisus **Szczodrzewiec**	6-10	❑
Echeveria **Eszeweria**	5-10	■
Eugenia **Goździkowiec**	10	❑
Euphorbia milii **Wilczomlecz lśniący**	18-22	■
Gloriosa **Glorioza**	kłącza w temp. 10	❑
Glottiphyllum **Językowiec**	5-10	❑
Hebe **Hebe**	5-10	❑
Hibiscus **Ketmia**	14-20	■
Hoya **Hoja (woskownica)**	10-15	■
Hymenocallis **Hymenocallis**	20-22	❑
Jatropha podagrica **Jatropha podagrica**	15	❑
Kalanchoe **Kalanchoe**	15-20	■
Lachenalia **Lachenalia**	10-12	❑
Laurus **Laur (Wawrzyn)**	2-10	❑
Lithops **Litopsy (żywe kamienie)**	5-8	❑
Myrtus **Mirt**	5-8	❑
Nerium **Oleander**	4-10	■
Pachypodium **Palma madagaskarska**	18-22	■
Pachystachys lutea **Pachystachys lutea**	18-22	■
Pandanus **Pandan**	18-22	■
Passiflora **Męczennica**	10	■
Pelargonium **Pelargonia, geranium**	6-10	❑
Pittosporum **Pospornica**	5-10	❑
Pogonatherum **Bambus ozdobny**	18-22	❑
Primula **Prymulka**	10-12	❑
Punica **Granat właściwy**	5-10	❑
Rosa **Róża (miniaturka)**	2-10	❑
Sanseveria **Sanseweria**	15-22	■
Schizanthus **Schizanthus**	roślina jednoroczna	❑
Sedum **Rozchodnik**	5-10	❑
Solanum **Psianka**	10	❑
Sprekelia **Amarylis**	cebula	❑
Thunbergia **Tunbergia**	10-12	❑
Tradescantia **Trzykrotka**	10-15	■
Veltheimia **Veltheimia**	6-10	■
Yucca **Jukka**	4-12	■

Półcień

Abutilon **Zaślaz**	10-15	■
Achimenes **Achimenes**		❑
Anthurium **Anturium**	20-22	■
Asparagus **Asparagus**	15	■
Begonia **Begonia bulwiasta**	18	■
Begonia **Begonia królewska**	16-20	■
Begonia **Begonia trwała (bylina)**	15-18	■
Campanula **Dzwonek**	2-12	❑
Cissus **Cissus**	15	■
Clivia **Kliwia**	8-12	■
Codiaeum **Kroton**	16-18	■
Coffea **Kawa**	14-18	■
Cupressus **Cyprys**	5-10	■
Cycas **Sagowce**	15-22	■
Cyclamen **Cyklamen**	12-15	❑
Cyperus **Cibora**	12-18	■
Datura **Datura**	10-12	❑
Dracaena **Dracena**	18-22	■
Euonymus **Trzmielina**	2-8	❑
Exacum affine **Exacum affine**	16	❑
Fatshedera **Fatsjobluszcz**	12-15	■
Fatsia **Fatsja**	6-10	■
Ficus **Fikus**	16-18	■
Fuchsia **Fuksja**	5-15	❑
Haemanthus **Krasnokwiat**	10-15	■
Haworthia **Haworsja**	10-12	❑
Hydrangea **Hortensja**	4-10	❑
Hypocyrta **Nagarbia**	12-15	❑
Impatiens **Impatiens**	12-16	■
Jasminum **Jaśmin**	6-10	❑
Lilium **Lilia**	cebula	❑
Monstera **Monstera**	10-22	■
Nertera **Nertera**	10	■
Philodendron *Filodendron*	18-22	■
Rhododendron *Azalia*	10-15	■
Rhoeo *Reo*	16-20	■
Saintpaulia **Fiołek afrykański**	18-22	■
Schefflera **Szeflera**	12-15	■
Scirpus **Scirpus**	10-20	■
Selaginella **Widliczka**	15	❑
Senecio **Cynerasia (starzec)**	roślina jednoroczna	❑
Skimmia **Skimmia**	5-10	❑
Sparmannia **Lipka**	5-10	■
Stephanotis **Skrzydłokwiat**	12-14	■
Streptocarpus **Skrętnik**	16-18	■
Tolmiea **Tolmiea**	5-10	❑
Zebrina **Pasiatka**	15-22	❑

Cień

Aglaonema **Aglaonema**	15-20	■
Aspidistra **Aspidistra**	5-22	■
Kalatea **Kalatea**	18-22	■
Chlorophytum **Zielistka**	12-22	■
Epipremnum **Epipremnum**	16-20	■
Hedera **Bluszcz**	10-16	■
Maranta **Maranta**	18-22	■
Ophiopogon **Konwalnik**	5-10	❑
Rhoicissus **Rhoicissus**	10	■
Soleirolia **Helksyna**	4-22	❑
Spathiphyllum **Skrzydłokwiat**	16-22	■
Zantedeschia **Cantedeskia (kalla)**	10	■

Symbole oznaczają: ❑ nie nadaje się, ■ nadaje się do uprawy hydroponicznej. Liczby oznaczają właściwą temperaturę zimowania rośliny

Majster... nr.3 ukaże się w sprzedaży 1 marca 1992, a w nim:

Sadzawka w ogrodzie. Urządzenie małego zbiornika wodnego na działce.

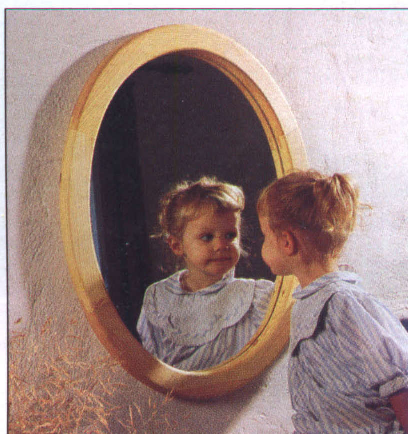
Piękny regał. Drewno sosnowe, prosta konstrukcja i perfekcyjne wykonanie.

Stoisko bazarowe. Z drewna i materiału można skonstruować mały stragan, służący również do zabawy dzieciom.

Okrągłe lustro. Jak samodzielnie zrobić piękną owalną lub okrągłą ramę z drewna sosnowego.

Ponadto następujące pomysły i propozycje:

Reprezentacyjny stół z chromowanymi metalowymi nogami do jadalni ■ elementy meblowe z metalu i chromu ■ Porady dla zmotoryzowanych: jak utrzymać porządek w bagażniku ■ Łatwe w montażu ścianki działowe z elementów gipsowych ■ w każdej sytuacji właściwe wiertło ■ Balkon, taras, ogród: drewniana leżanka, statek w piaskownicy, zabawka dla dzieci ■ Piękny biały płot ozdobą działki ■ plany wykonania małych inspektów i szklarni ■ Porady: rośliny na balkonie i tarasie.

*Nie zapomnijcie Państwo kupić nowego numeru czasopisma **Majster... 1 marca!** Znajdziecie w nim wiele praktycznych rad i dobrych pomysłów.*

Claudio!
Jesteś cudowna

Jeszcze nigdy nie znalazłam tylu wspaniałych rzeczy w jednym piśmie. Uważam to za dobry pomysł, że w każdym numerze proponujesz tak ładne i proste wykroje najciekawszych modeli. Nawet mój mąż czyta Cię z dużym zainteresowaniem i rozwiązuje Twoje krzyżówki. Ja natomiast właśnie robię dla niego sweter, którego wzór znalazłam u Ciebie. Często wykorzystuję Twoje przepisy kulinarne. Mam jednak czasem problemy ze zdobyciem odpowiednich dodatków i przypraw, nietypowych dla polskiej kuchni. Mimo tych trudności robię te potrawy, których przedtem nie znałam, gdyż już same zdjęcia bardzo mnie do tego zachęcają. Spodobały mi się również hollywoodzkie fryzury. Jedną z nich zrobiłam sama.
Claudio masz tylko jedną wadę – proponujesz zbyt wiele jak na jeden miesiąc. Jednak stale Cię kupuję i czekam niecierpliwie na każdy następny numer.

Kaśka – Twoja zachwycona czytelniczka z Gorzowa.

5/listopad 1991
18000 zł

claudia

Ilustrowane pismo nowoczesnej kobiety

CLAUDIA
nowe pismo dla kobiet
Już w sprzedaży

WYKRÓJ CLAUDII: 5 KOMBINACJI W STYLU CITY

BOŻE NARODZENIE

HAFTOWANE OBRAZY
GWIAZDKOWE PREZENTY
ZROBISZ SAMA

DOMEK BABY JAGI
KOLOROWE CIASTO Z MIODEM
LEKKIE CIASTECZKA

PODRÓŻE
WIECZNE MIASTO – RZYM

MODA
PUSZYŚCIE W ZIMOWE DNI
WYKREUJ SIĘ, CZYLI MODA DLA NASTOLATKÓW

Jahr Verlag
00-23 Warszawa
ul. Widok 12